

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA U MOLITVENOJ
OSMINI I TIJEKOM CIJELE 2010. GODINE

EKUMENA
Svezak 32

ISBN 978-953-11-0553-8

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 725360.

PAPINSKO VIJEĆE ZA PROMICANJE
JEDINSTVA KRŠĆANA
POVJERENSTVO »VJERA I USTROJSTVO« SVJETSKOG
VIJEĆA CRKAVA

VI STE TOMU SVJEDOCI

(Lk 24, 48)

Uredio:
JURE ZEČEVIĆ

KRŠĆANSKA SADAŠNJOST
VIJEĆE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE
ZA EKUMENIZAM I DIJALOG
ZAGREB, prosinac 2009.

Prijevod: Lada Marija Medić i Jure Zečević

Izdaju: Kršćanska sadašnjost d.o.o, Zagreb, Marulićev trg 14
i Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za
ekumenizam i dijalog

Tisak: »Grafocentar«, d.o.o., Sesvete, Sopnička 58

Naklada: 2.000

UZ MOLITVENU OSMINU ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2010.

Ovogodišnja svjetska Molitvena osmina za jedinstvo kršćana poziva na promišljanje o svjedočenju vjere u Uskrsloga. Prvo pitanje koje se bogoljubnom i dobrohotnom kršćaninu nameće: svjedočim li ja vjeru u Uskrsloga? Ako da, na koji način? Kako? Čime? Koliko?

S vjerom u Uskrsloga Isusa, Isusa koji je živ jer je Bog, razumu i iskustvu nije lako ni jednostavno. Ali bez nje sve je još jasnije i beznadnije. Isus koji ne bi bio Bog zapravo me ne bi mnogo ni zanimao. Odnosno zanimao bi me onoliko i onako koliko i kako me zanimaju druge povijesne osobe. S vjerom u Isusovo uskrsnuće povezana je i vjera u njegovo božanstvo. Ta vjera je dar kojemu se čovjek može vlastitim odlukama otvarati ili zatvarati. Razdjelnica je li netko kršćanin nije pitanje je li Isus postojao ili nije, razdjelnica je pitanje je li Isus uskrsnuo, odnosno je li on Bog.

Da bi bilo koja kršćanska zajednica postala članicom Svjetskog (Ekumenskog) Vijeća Crkava jedan od uvjeta bez kojega to ne može postati jest i vjera u Isusa Krista, pravoga Boga od pra-

voga Boga. Svih 340-ak Crkava članica, jednako kao i (Rimo)Katolička Crkva ispovijedaju vjeru u Kristovo božanstvo.

No ne radi se samo o deklarativnom i razumskom prihvaćanju i priznavanju vjere u Uskrsloga. Radi se daleko više o iskustvu da je Krist živ, radi se o tome je li čovjekovo srce zagrijano za Uskrsloga ili je ravnodušno prema njemu. Ravnati se u životu prema Kristovim načelima, prema njegovom sustavu vrednota, kakvoga nam prezentira evanđelje, nemoguće je bez "srca koje gori za Isusa". Utoliko je govor o autentičnoj vjeri u Uskrsloga, u Bogočovjeka Isusa Krista istovremeno i govor o vlastitoj duhovnosti, o duhovnosti ne samo uma nego i srca...

I ovogodišnji prijevod molitvenih materijala za svjetsku Molitvenu osminu priredilo je *Vijeće HBK za ekumenizam i dijalog* u suradnji s *Ekumen-skim koordinacijskim odborom Crkava u Hrvatskoj*. Zahvaljujem svima koji su u tome sudjelovali i nadam se da ćete ga Vi, drage sestre i braćo kršćanke i kršćani, čitatelji i molitelji, i ove godine koristiti kako za osobne tako i za zajedničke molitve.

*Jure Zečević, OCD
Tajnik Vijeća HBK
za ekumenizam i dijalog*

ORGANIZATORIMA MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

NASTOJANJE OKO JEDINSTVA: TIJEKOM ČITAVE GODINE

Doba u godini kada se tradicionalno organizira Molitvena osmina za kršćansko jedinstvo održava se od 18. do 25. siječnja. Te je datume još 1908. predložio Paul Wattson kako bi obuhvatio razdoblje između blagdana *Katedre svetoga Petra* (nakon liturgijske reforme u Katoličkoj Crkvi slavi se 22. veljače) i blagdana *Obraćanja svetoga Pavla*, i koji stoga nose i simbolično značenje. Na južnoj Zemljinoj polutki, gdje je siječanj blagdansko vrijeme, Crkve često Molitvenu osminu prakticiraju u koje drugo doba godine, najčešće oko blagdana *Duhova* (kako je to preporučio pokret *Vjera i ustrojstvo* još 1926. godine), što je također znakovito vrijeme za molitvu za jedinstvo Crkve.

Molitva za kršćansko jedinstvo, međutim, nije ograničena samo na jedan tjedan godišnje. Neka svaka sredina bude prilagodljiva glede vremena u kojem obilježava Osminu, i neka se ovdje ponuđeni materijal shvati kao poziv da se tijekom cijele godine pronalaze prigode u kojima će se

zajedničkom molitvom za puno jedinstvo kršćana, koje Krist hoće, izražavati mjera među Crkvama već dosegnuta zajedništva.

PRILAGODBA TEKSTA

Materijal koji se može naći u ovoj knjižici ponuđen je uz očekivanje da će, gdje je god moguće, biti prilagođen za uporabu na mjesnoj razini. Pritom valja voditi računa o liturgijskoj praksi i pobožnosti te o ukupnu društvenom i kulturnom kontekstu odnosno sredine. Takva prilagodba treba biti u ekumenskom duhu.

Negdje već postoje ekumenske strukture koje će prilagoditi materijal. Nadamo se da bi potreba za prilagodbom teksta mogla potaknuti uspostavljanje takvih struktura i ondje gdje ih još nema.

KORIŠTENJE MATERIJALA ZA MOLITVENU OSMINU

- Crkvama i kršćanskim zajednicama koje zajedno obilježavaju Molitvenu osminu jednim zajedničkim bogoslužjem na raspolaganju je *Red slavlja za Ekumensko bogoslužje*.

- Crkve i kršćanske zajednice također mogu materijal pripremljen za Molitvenu osminu uvrstiti u vlastita bogoslužja. Molitve koje se nalaze u *Redu slavlja*, u *Osam dana* ili pak među dopunskim molitvama mogu se primjereno iskoristiti i u vašoj sredini.
- Zajednice koje Molitvenu osminu obilježavaju bogoslužjima tijekom svih dana Osmine, mogu se poslužiti materijalima objavljenima u dijelu pod naslovom *Osam dana*.
- Oni koji žele organizirati biblijska proučavanja na temu Molitvene osmine, mogu kao temelj uzeti biblijske tekstove i razmišljanja uz *Osam dana*. Razgovor može svakoga dana voditi prema završetku u vidu zagovorne molitve vjernika.
- Za one pak koji žele samostalno moliti, materijal može poslužiti usmjeravanju njihovih molitvenih nakana. Premda mole samostalno, bit će svjesni da su u zajedništvu sa svima koji diljem svijeta mole za veće vidljivo jedinstvo Kristove Crkve.

**TEMELJNI BIBLIJSKI TEKST
SVJETSKE MOLITVENE OSMINE
ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2010.**

"VI STE TOMU SVJEDOCI"

Lk 24

P: Navještaj svetog evanđelja po Ivanu.

S: Slava tebi Gospodine.

Prvoga dana u tjednu, veoma rano, dođoše one na grob s miomirisima što ih pripraviše. Kamen nađoše otkotrljan od groba. Uđoše, ali ne nađoše tijela Gospodina Isusa. I dok su stajale zbunjene nad tim, gle, dva čovjeka u blistavoj odjeći stadoše do njih. Zastrašene obore lica k zemlji, a oni će im: Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu! Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji: 'Treba da Sin Čovječji bude predan u ruke grešnika, i raspet, i treći dan da ustane.'" I sjetiše se one riječi njegovih, vratiše se s groba te javiše sve to jedanaestorici i svima drugima. A bile su to: Marija Magdalena, Ivana i Marija Jakovljeva. I ostale zajedno s njima govorahu to apostolima, ali njima se te riječi pričinise kao tlapnja, te im ne vje-

rovahu. A Petar usta i potrča na grob. Sagnuvši se, opazi samo povoje. I vrati se kući čudeći se tome što se zbilo.

I gle, dvojica su od njih toga istog dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. Razgovarahu međusobno o svemu što se dogodilo. I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima. Ali prepoznati ga - bijaše uskraćeno njihovim očima. On ih upita: "Što to putem pretresate među sobom?" Oni se snuždeni zaustave te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori: "Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?" A on će: "Što to?" Odgovore mu: "Pa ono s Isusom Nazarećaninom, koji bijaše prorok - silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom: kako su ga glavari svećenički i vijećnici naši predali da bude osuđen na smrt te ga razapeli. A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo. A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ali nisu našle njegova tijela pa dođoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. Odoše nato i neki naši na grob i nađoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe." A on će

im: "O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?" Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. (29) No oni naveljivahu: "Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!" I uniđe da ostane s njima. Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. Tada rekoše jedan drugome: "Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?" U isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaesticu i one koji bijahu s njima. Oni im rekoše: "Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu!" Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha.

Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: "Mir vama!" Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. Reče im Isus: "Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam." Rekavši to, pokaza im

ruke i noge. I dok oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili, on im reče: "Imate li ovdje što za jelo?" Oni mu pruže komad pečene ribe. On uzme i pred njima pojede. Nato im reče: "To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: treba da se ispuni sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano." Tada im otvori pamet da razumiju Pisma te im reče: "Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci. I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor."

Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bi na nebo. Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem te sve vrijeme u Hramu blagoslivljahu Boga.

P: Riječ Gospodnja.

S: Slava tebi Kriste.

UVOD U TEMU ZA 2010. GODINU

Tijekom posljednjeg stoljeća pomirenje kršćana poprimalo je vrlo različite oblike. Duhovni je ekumenizam pokazao koliko je za jedinstvo kršćana važna molitva. U teološka je istraživanja uložena velika energija koja je dovela do brojnih doktrinarnih slaganja. Praktična suradnja među crkvama na socijalnom polju urodila je plodnim inicijativama. Pored ovih važnih ostvarenja, pitanje misija zauzelo je posebno mjesto. Čak se i općenito drži da je Svjetska misijska konferencija u Edinburgu 1910. godine označila početak modernog ekumenskog pokreta.

Misije i jedinstvo

Nije svakome samorazumljiva veza koja spaja misijska nastojanja i čežnju za kršćanskim jedinstvom. Ipak, ne mora li misijsko opredjeljenje Crkve ići ruku pod ruku s njenim ekumenskim opredjeljenjem? Po našem krštenju mi već jesmo jedno tijelo, pozvani smo živjeti u zajedništvu. Bog nas je učinio braćom i sestrama u Kristu. Nije li to temeljno svjedočanstvo na koje smo pozvani?

Povijesno gledajući, činjenica da su pitanje kršćanskog jedinstva vrlo često postavljali upravo misionari plod je praktičnih razloga. Do toga je nerijetko dolazilo radi izbjegavanja bespotrebnog nadmetanja usred golemih ljudskih i materijalnih potreba. Teritorij za evangelizaciju bio je podijeljen a povremeno je bilo pokušaja da se ode dalje od samo paralelnog odvijanja aktivnosti i da prednost nekim zajedničkim projektima. Misionari iz različitih crkava mogli su, primjerice, udružiti napore da naprave novi prijevod Biblije te je ta suradnja u službi Riječi Božje vodila promišljanjima o podjelama među kršćanima.

Ne nječući rivalstva među misionarima poslanima od različitih crkava, mora se priznati da su oni, koji su bili prvi na misijskom polju, bili i prvi koji su prepoznali tragediju kršćanskih podjela. Europa se naviknula na podjele među Crkvama no sablazan nejedinstva činio se užasan misionarima koji su naviještali evanđelje ljudima koji do tada nisu znali ništa o Kristu. Svakako da su različite crkvene podjele koje su označile kršćansku povijest imale teološke razloge, ali su bile i označene kontekstom (povijesnim, političkim, intelektualnim ...) u kojem su nastale. Može li se ika-

ko opravdati izvoz ovih podjela narodima koji tek otkrivaju Krista?

Počevši ispočetka, nove mjesne crkve nisu mogle ne zapaziti jaz između poruke ljubavi koju su željele živjeti i stvarne odvojenosti Kristovih učenika. Kako učiniti shvatljivim pomirenje pruženo u Isusu Kristu ako se sami krštenici međusobno odbacuju ili bore? Kako su kršćanske skupine koje žive u uzajamnom neprijateljstvu mogle propovijedati - na vjerodostojan način - jednog Gospodina, jednu vjeru i jedno krštenje?

Sudionicima Konferencije u Edinburghu 1910. godine nije nedostajalo ekumenskih pitanja.

Misijska konferencija u Edinburgu 1910. godine

Tijekom ljeta 1910. godine sastali su se službeni izaslanici protestantskih misijskih društava iz različitih grana protestantizma i anglikanizma, kojima se pridružio jedan pravoslavni gost, u škotskom glavnom gradu. Konferencija, na kojoj nisu donošene nikakve odluke, nije imala druge svrhe do pomoći misionarima stvoriti zajednički duh i uskladiti njihov rad.

Nazočna su bila samo ona misionarska društva koja su radila na proglašavanju evanđelja u novim područjima, ondje gdje Krist još nije bio navješten. Stoga ona društva koja su radila u Južnoj Americi ili na Srednjem Istoku, gdje su Katolička Crkva i pravoslavne Crkve već dugo bile prisutne, nisu bila pozvana.

Te, 1910. godine, škotski se crkveni krajobraz počeo se mijenjati, Katolička i episkopalne Crkve ponovno su uživale važnije uloge. Edinburgh je izabran za mjesto susreta poradi svoje intelektualne i kulturalne živosti. Taj je izbor ohrabrila također čuvenost njegovih teologa i crkvenih prvaka. Osim toga, škotske su protestantske Crkve bile posebno zauzete u misijama i poznate po tome da su vodile računa o mjesnim kulturama.

Kršćanske Crkve u Škotskoj danas

Da bi odali čast toj važnoj etapi u povijesti ekumenskog pokreta, bilo je posve prirodno da promicatelji Molitvene osmine za jedinstvo kršćana – Povjerenstvo „Vjera i ustrojstvo“ i Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana – pozovu škotske Crkve da pripreme Molitvenu osminu 2010. godine, istovremeno dok aktivno

pripremaju proslavu godišnjice Konferencije iz 1910. na temu "Svjedočiti Krista danas". Kao odgovor, ove su Crkve predložile da tema bude „Vi ste tomu svjedoci“ (Luka 24, 48).

Biblijska tema: Vi ste tomu svjedoci

U ekumenskom smo pokretu često razmatrali Isusov posljednji govor prije smrti. Ta oporuka naglašava važnost jedinstva Kristovih učenika: „Da svi budu jedno ... da svijet uzvjeruje“ (Iv 17, 21).

Ove godine, škotske su Crkve učinile originalan izbor pozvavši nas da slušamo Kristov posljednji govor prije njegova uzašašća, „Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci.“ (Lk 24, 46-48). Upravo te, posljednje Kristove riječi razmatrat ćemo svakoga dana.

Tijekom Molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2010. godine pozvani smo slijediti čitavu 24. glavu Lukina evanđelja. Bile to prestrašene žene na grobu, dva obeshrabrena učenika na putu za Emaus ili jedanaest učenika svladanih sumnjom i

strahom, svi koji susreću Uskrsloga Krista poslani su u misije: „Vi ste tomu svjedoci“. Ovo poslanje Crkve daje Krist i nitko si ga ne može prisvojiti. Zajednica je to onih koji su bili izmireni s Bogom i u Bogu te koji mogu svjedočiti za istinu o snazi spasenja u Isusu Kristu.

Slutimo da Marija Magdalena, Petar ili dvojica učenika iz Emausa neće svjedočiti na isti način. Ipak, Kristova će pobjeda nad smrću sve smjestiti u srce njihova svjedočenja. Osobni susret s Uskrslim korjenito je promijenio njihove živote te na jedinstveni način za svakoga od njih jedno postaje imperativ: „Vi ste tomu svjedoci.“ Svatko će od njih naglasiti nešto drugo, katkad će nastati i nesklad među njima o tome što vjernost Kristu zahtijeva pa ipak svi će raditi na tome da se naviješta Radosna vijest.

Osam dana

Tijekom Molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2010. godine svakog ćemo dana razmatrati 24. glavu Lukina evanđelja zaustavljajući se na pitanjima koja postavlja: Isusova pitanja učenicima i pitanja koja učenici postavljaju Kristu.

Svako od ovih pitanja nam omogućuje da naglasimo osobit način svjedočenja Uskrsloga. Svako od njih poziva nas da razmišljamo o situaciji naših crkvenih podjela i o tome kako to konkretno možemo izliječiti. Svjedoci već jesmo no trebamo postati bolji svjedoci. Kako?

- slaveći Onoga koji nam daje dar života i uskrsnuća (Dan prvi);
- spoznavajući kako podijeliti povijest naše vjere s drugima (Dan drugi);
- priznavajući da Bog djeluje u našem životu (Dan treći);
- dajući hvalu za vjeru koju smo primili (Dan četvrti);
- ispovijedajući Kristovu pobjedu nad svakim trpljenjem (Dan peti);
- tražeći da uvijek budemo sve vjerniji Riječi Božjoj (Dan šesti);
- rastući u vjeri, nadi i ljubavi (Dan sedmi);
- nudeći gostoprimstvo i znajući kako da ga primimo kad nam je ponuđeno (Dan osmi).

Ne bi li naše svjedočanstvo u svakom od ovih osam vidova bilo vjernije evanđelju Kristovu kad bismo svjedočili zajedno?

Edinburgh 2010.

U lipnju 2010. godine obilježit će se u Edinburghu stota obljetnica Misijske konferencije (www.edinburgh2010.org). Organizatori žele da ovaj susret bude vrijeme zahvaljivanja za napredak kojeg je Bog omogućio u misijama. Također su važno mjesto dali molitvi, prinoseći Kristu svjedočenje koje će Crkve zajedno pronositi tijekom 21. stoljeća.

Susret bi trebao omogućiti onima koji već dugo rade na misijskom polju kao i predstavnicima novijih struja da podijele svoja viđenja. Članovi različitih crkvenih tradicija bit će u mogućnosti raspravljati o svojim misijskim praksama.

Svijet se uvelike promijenio od 1910. godine i misije treba nanovo promisliti. Sekularizacija i dekristijanizacija, nova sredstva komunikacije, interkonfesionalni odnosi, međureligijski dijalog – mnogo je tema za raspravu. I dok se svi slažu oko potrebe da Kristovi učenici svjedoče za njega, još je uvijek teško pristići do zajedničkog razumijevanja o tome što bi danas misije trebale biti. Ni unutar pojedinih Crkava ne manjka rasprava. Ne bi li bilo koristi od ove rasprave kad bi ju održale sve Crkve zajedno?

1910 ... 2010: svi kršćani imaju pri srcu sličan smisao za hitnost: našem čovječanstvu, ranjenom podjelama, evanđelje nije luksuz, evanđelje ne može biti naviještano neskladnim glasovima. U Kristu oni koji su ispunjeni mržnjom mogu pronaći put pomirenja. U Kristu oni koje sve razdvaja mogu pronaći radost života kao braća i sestre.... Vi ste tomu svjedoci.

PRIPRAVA TEKSTA ZA MOLITVENU OSMINU ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2010.

Početni rad koji je vodio izradi ove knjižice djelo je škotske ekumenske skupine koju je okupila „Action of Churches Together in Scotland“ (ACTS – Zajednička akcija crkava u Škotskoj) na poziv katoličke Biskupske konferencije. Osobito želimo zahvaliti svima koji su pridonijeli ovom projektu, a to su:

- g. Andrew Barr (Škotska episkopalna Crkva)
- major Alan Dixon (Vojska spasa)
- vlč. Carol Ford (Crkva Škotske – Church of Scotland)
- vlč. Willie McFadden (Katolička Crkva)
- Vlč. Lindsay Sanderson (ACTS, Ujedinjena reformirana Crkva)

Ovdje ponuđeni tekstovi dovršeni su tijekom sastanka međunarodne pripremne skupine imenovane od Povjerenstva „Vjera i ustrojstvo“ Svjetskog vijeća crkava i Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana. Skupina se sastala na „Scotus College“ u Glasgowu, škotskom naci-

onalnom Katoličkom sjemeništu. Posebice smo zahvalni rektoru sjemeništa prečasnou Williamu McFaddenu, sjemeništarcima i čitavou osoblju na njihovou toploj dobrodošlici, dostupnosti i molitvama kojima su pratili naš rad. Konačno, posebna zahvala ide vlč. Lindsay Sanderson (pomoćnica glavnog tajnika, ACTS) što je pregledala tekstove zajedno s vlč. McFaddenom, za vremena zajedničke molitve i razmjene s predstavnicima raznih kršćanskih Crkava Škotske, kao i za sveukupne pripreme za sastanak.

EKUMENSKO MOLITVENO SLAVLJE

"Vi ste tomu svjedoci" (Lk 24, 48)

Uvod u ekumensko molitveno slavlje

„Vi ste tomu svjedoci.“ (Luka 24, 48)

Tema je Molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2010. godine *„Vi ste tomu svjedoci.“* Dolazi nam iz 24. poglavlja Lukina evanđelja, koje je središte ovog slavlja. To je također i tema koju su škotski kršćani izabrali za slavlje stogodišnjice Misijske konferencije u Edinburghu. Sudionici tog susreta 1910. godine čuli su proročko svjedočanstvo da podjele među kršćanima ne oslabljuju samo misionarsku djelotvornost nego i Crkvu, tijelo Kristovo i njeno poslanje.

Ove, 2010. godine, kršćani Škotske pozivaju da se na ekumenskim okupljanjima proglasi čitavo ovo poglavlje iz evanđelja. Na taj se način povijedi, hvale, prošnje i slavlje našeg poslanja u ime evanđelja mogu razviti u punini. Doved će to i do toga da možemo ispravno cijeniti uskrsnuće Kristovo kao izvor crkvenog zajedništva, izvor poslanja te nutarnje veze između misija i

jedinstva a stoga i stalne potrebe obnavljanja naše zauzetosti za kršćansko jedinstvo. Upravo taj uzajamni zahtjev za evangelizacijom i ekumenizmom pioniri ekumenskog pokreta 20. stoljeća su u Edinburgu naglasili s tolikom vjerom, snagom i jasnoćom.

Tijek slavlja

Red slavlja namjerno je posve jednostavan. Učinjeno je to stoga da se olakša prilagodba mjesnim situacijama i da se pomogne kršćanima svih tradicija da se okupe na molitvu bez poteškoća, poštujući svoje različitosti. Sasvim je moguće proširiti dio slavlja. Jednostavna struktura – (I) okupljanje, (II) slavlje Riječi Božje, (III) prošnje te (IV) poslanje – omogućuje da zajednice koje daju prednost slobodnijim oblicima slavlja i spontanim molitvama također mogu koristiti ovaj tekst.

I) Okupljanje (Ulaz)

Ulazna pjesma. Tijekom pjevanja, Biblija ili Evanđelistar donose se naprijed i smještaju na ambon, stol ili oltar, ovisno o mjesnim običajima.

U riječima dobrodošlice predsjedatelj pozdravlja sve okupljene zajednice i vođe. Zatim ih poziva da daju slavu Bogu za uskrsnuće njegova sina Isusa Krista i da mole Duha Svetoga da obnovi kršćanske misije i jedinstvo u duhu poziva iz Edinburgha 1910. godine (vidjeti također opći uvod u temu za 2010. god. i gornji odlomak).

Uvodna molitva može biti izabrana i iz dodatnih molitava.

II) Navještaj evanđelja (Lk 24)

Poklik evanđelju. Moguće je izabrati: himan uskrsnom Kristu, Slava, aleluja u produženom obliku, pjesmu ili responzorijalni pashalni psalam ili neki koji evocira poslanje svjedoka uskrsnuća.

Preporuča se *navještaj* čitavog 24. poglavlja evanđelja po Luku.

Čitanje može proglasiti ili samo jedan čitač ili više njih: narator, Kristov glas, anđeli, učenici iz Emausa i učenici u Jeruzalemu.

Kod 34. retka moguć je dijalog s okupljenima:

Čitač: Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimun!

Svi: Doista! Uskrsnu Krist, uskrsnu Krist doista, aleluja!

- Druga je mogućnost je da se između triju ulomaka evanđelja pjeva stih slave:

Uskrsna poruka kod groba (rr. 1-12); ukazanje učenicima na putu u Emaus (rr. 13-35), ukazanje jedanaestorici (rr. 36-53). Mogući su i drugi izrazi pashalne radosti i slave, primjerice pljeskanje svaki put kad se pojavi Uskrsli kao što to čine u pashalnom bdijenju u Kaldejskoj Crkvi.

- Osobito s djecom ili mladima mogla bi se koristiti pantomima ili koji drugi dramski oblik.

- Moguće je koristiti i ikone, slike ili snimke.

Prije *propovijedi* i nakon nje valja rasporediti vrijeme za pjevanje, sviranje i šutnju.

III) Molitve zazivi

Nadahnite su tekstovima pripremljenim za svaki dan Molitvene osmine. Zazivaju Ime Gospodnje i slave Boga za njegovu dobrohotnost i gostoljubivost prema nama objavljenima u Isusu Kristu. Istovremeno su i prošnje i molbe da Bog posveti svjedoke za Evanđelje, ujedinjene jed-

nom vjerom i jednim krštenjem te zajedničkim svjedočanstvom Crkve nepodijeljene u nadi.

IV) Otpust (poslanje)

Molitva škotskih kršćana predstavlja se kao molitva predanja. Izražava našu želju da tražimo Božji blagoslov za sadašnjost i budućnost, kako ekumenskog pokreta tako i evangelizacije. U godini 2010. dok se približavamo „edinburškom predanju“, neka naša okupljanja na molitvu čuju poziv, suvremeniji no ikad, da evangeliziramo u jedinstvu: „Da budemo jedno, da svijet uzvjeruje“, i da naš odgovor na Kristov poziv da budemo svjedoci njegova uskrsnuća bude ojačan.

Upotreba materijala u drugim prigodama

Ovaj nacrt slavlja moguće je upotrijebiti i za zajedničku proslavu Uskrsa 2010. godine ili narednih godina kad kršćani slave Uskrs istog datuma (4. travnja 2010., 24. travnja 2011., 20. travnja 2014. i 16. travnja 2017.). Tekstovi se također mogu koristiti za slavlja u zajednicama.

Ekumensko molitveno slavlje

P: Predslavitelj

Č: Čitač

S: Svi

I) Okupljanje (Ulaz)

Ulazna pjesma

Uvod

P: "Jedno tijelo i jedan Duh - kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva!"

S: "Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac sviju, nad svima i po svima i u svima!"

P: "Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih,' i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema."

S: "Mi smo tomu svjedoci."

Riječi dobrodošlice

Molitva

P: Uskrsli Kriste!

Na putu za Emaus bio si uz učenike.

Budi i uz nas na putu vjere.

Budi uz nas na svim životnim putovima

i produbi u nama spremnost

da prihvatimo svakog čovjeka kojega susretnemo

i pažljivo slušamo njegov govor.

Oснаži našu želju da naviještamo Tvoju riječ.

Daj da i naša srca iznova gore u svjedočenju Tebe.

Svojim nas Duhom uči tumačenju Svetog Pisma da se otvore oči ljudima i da te prepoznaju.

Podari nam hrabrost da budemo otvoreni

prema sestrama i braći s kojima se susrećemo

i pomози nam da Tebe otkrijemo

kad jedni druge susretnemo.

Amen!

II) Slavlje Riječi

Aleluja (*pjeva se*)

**Čitanje cijelog 24. poglavlja evanđelja po Lu-
ki** (*na stranicama 10-13*)

Propovijed

Nicejsko carigradsko vjerovanje

P i S: Vjerujem u jednoga Boga,
Oca svemogućega,
Stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.
Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, Svjetlo od Svjetla,
Pravoga Boga od pravoga Boga.
Rođena, ne stvorena,
istobitna s Ocem,
po kojemu je sve stvoreno.
Koji je radi nas ljudi
i radi našega spasenja
sišao s nebesa.
I utjelovio se po Duhu Svetomu
od Marije Djevice:
i postao čovjekom.
Raspet također za nas:
pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan po Svetom pismu.
I uzašao na nebo:
sjedi s desna Ocu.

I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
I u Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca
koji izlazi od Oca (*i Sina*),
koji se s Ocem i Sinom
skupa časti i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.
I u jednu svetu
katoličku i apostolsku Crkvu.
Ispovijedam jedno krštenje
za oprostjenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
I život budućega vijeka.

P i S: Amen.

Znak mira

P: Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao svojim apos-
tolima:
mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem;
molimo, ne gledaj naše grijeha,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo
kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

S: Amen.

P: (šireći i sklapajući ruke):
Mir Gospodnji bio vazda s vama.

S: I s duhom tvojim.

P: Krist uskrsnu!

S: Uistinu uskrsnu! Aleluja.

Prikupljanje milodara (*za vrijeme kolekte u evangelizacijske i ekumenske svrhe pjeva se prikladna pjesma*)

III) Molitveni zazivi

Č: Bože, Stvoritelju i Spasitelju! Slavimo te u svim našim zajednicama. Zajedno želimo ispovijediti, riječju i djelom, da vjerujemo u uskrsloga Krista, koji nam dariva novi život.

- U svoj različitosti naših crkvenih tradicija molimo te, osnaži našu ekumensku svijest, da ti za dar stvorenja možemo zahvaljivati u većem zajedništvu. Daj da postajemo vjerodostojniji u zajedničkom služenju životu. Bože, Stvoritelju i Spasitelju, molimo te.

S: Kyrie eleison (pjeva se, a može se koristiti i neki drugi odgovor)

Č: Bože, Gospodaru povijesti! Zahvaljujemo ti za Tvoju prisutnost i za evanđelje Tvoje ljubavi prema svim ljudima, kojega si nam darovao po svome Sinu.

- U svoj različitosti ljudskih kultura i povijesti molimo te, vodi sve koji svjedoče Tvoje Evanđelje k savršenom jedinstvu. Daj da pažljivo i strpljivo slušamo jedni druge. Bože, Gospodaru povijesti, molimo te.

S: Kyrie eleison (pjeva se, a može se koristiti i neki drugi odgovor)

Č: Bože, koji nas nikada ne napuštaš! Zahvaljujemo ti za iskustvo dvojice učenika na putu u Emaus s Uskrslim Kristom.

- Daj da i mi na svojim putovima iskusimo prisutnost Kristovu. Zagrij i naša srca i rasvijetli naš um, da u snazi Njegovog uskrsnuća možemo posvjedočiti da si prisutan i da djeluješ. Bože, koji nas nikada ne napuštaš, molimo te.

S: Kyrie eleison (pjeva se, a može se koristiti i neki drugi odgovor)

Č: Bože, od kojega dolazi svako dobro! Hvala ti što u svakom vremenu pozivaš žene i muškarce da na osobit način svjedoče vjeru apostola. Hvala ti za svjedočanstvo vjere naših sunarodnjaka (*neki od njih iz redova lokalne regije i tradicije mogu se i poimenično spomenuti*).

- Pozivaj u našem narodu i nadalje osobe koje će vjerno vršiti službu naviještanja baštine vjere i kreativno nalaziti nove putove evanđelju. Bože, od kojega dolazi svako dobro, molimo te.

S: Kyrie eleison (pjeva se, a može se koristiti i neki drugi odgovor)

Č: Bože, ljubitelju svih ljudi! Hvala ti što si po križu svoga Sina svijet otkupio.

- Umnoži nam vjeru, da nas krijepi u nasljedovanju Krista i da mognemo biti solidarni s ljudima u njihovom životu, njihovom trpljenju i umiranju. To te molimo za svaku i za svakoga od nas i za naše Crkve. Bože, ljubitelju svih ljudi, molimo te.

S: Kyrie eleison (pjeva se, a može se koristiti i neki drugi odgovor)

Č: Bože, u Tebe se uzdamo. Veličamo te zbog Isusova obećanja: "Evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta."

- Pogledaj na sumnje koje nas muče na putu prema jedinstvu kršćana. Kao i pionirima ekumenskog pokreta na Konferenciji u Edinburghu 1910. godine, daj i nama hrabrosti da jedni drugima otvoreno priznamo svoje strahove. Daj nam mudrosti, da se uzdamo u Tvoje htijenje jedinstva. Bože, u Tebe se uzdamo, molimo te.

Molitva Gospodnja

P i S:

Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime Tvoje,
dođi kraljevstvo Tvoje.

budi volja Tvoja,

kako na nebu tako i na zemlji.

Kruh naš svagdanji daj nam danas,
i otpusti nam duge naše,

kako i mi otpuštamo dužnicima našim.

I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.

Amen.

IV) Otpust i poslanje

Molitva predanja (obvezivanja)

P: Pomolimo se.

Gospodine, primi nas tu gdje se danas nalazimo
I vodi nas onamo gdje nas želiš imati.

Daj da ne budemo samo čuvari i čuvarice
prošlih vremena

nego i živi znakovi dolaska tvoga Kraljevstva.

Rasplamsaj u nama strast za pravdu i mir
među narodima.

Ispuni nas vjerom, nadom i ljubavlju,

po kojima se uobličuje Evanđelje

i daj da snagom Duha Svetoga budemo jedno,

da svijet uzvjeruje,

da se sveti ime tvoje u našoj zemlji,

da tvoja Crkva bude prepoznata

kao stvarno sjedinjena u jedno tijelo.

Zajedno se obvezujemo

Tebe ljubiti, Tebi služiti i Tebe slijediti,

Ne kao ljudi koji su jedni drugima stranci,

nego kao sestre i braća,

kao hodočasnici na životnom putu

koji nastoje sve više razumjeti jedni druge.

S: Amen.

Naslanjajući se na liturgiju Nacionalnoga crkvenoga vijeća Škotske (Action of Churches Together in Scotland /ACTS/, 1990)

Blagoslov

P: Milost Gospodina našega Isusa Krista,
ljubav Boga Oca
i zajedništvo Duha Svetoga
sa svima vama.

S: I s duhom tvojim.

ili

P: Gospodin, koji je svjetlom pobijedio tamu,
podario vam mir.
Gospodin, koji je životom pobijedio smrt,
podario vam mir.
Gospodin, koji je ljubavlju pobijedio osamlje-
nost,
podario vam mir.

Ili neki drugi blagoslov.

Otpust i poslanje

P: Uskrsli Krist govori: "Kao što mene posla Otac,
tako i ja šaljem vas".

S: Amen.

P: Čuli smo radosnu vijest Uskrsnuća Isusa Krista.
"Mi smo tomu svjedoci!"
Idite u miru. Aleluja!

S: Bogu hvala. Amen, aleluja!

Završna pjesma

BIBLIJSKA RAZMIŠLJANJA I MOLITVE ZA SVAKI DAN MOLITVENE OSMINE

Dan prvi

Tema: Svjedočiti slaveći Život

Tekst: Što tražite Živoga među mrtvima? (Lk 24, 5)

Čitanja

Post 1, 1. 26-31 - I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro.

Ps 104, 1-24 - Kako su brojna tvoja djela, o Gospodine!

1 Kor 15, 12-20 - Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo.

Lk 24, 1-5 - Što tražite Živoga među mrtvima?

Komentar

Naš je put prema jedinstvu kršćana duboko ukorijenjen u zajedničkoj vjeri u uskrsnuće Isusa Krista. Slavimo ne samo život koji nam je Bog darovao nego i ponudu novog života po Isuso-

voj pobjedi nad smrću jednom i za sve. Okupljajući se tijekom ove Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, svjedočimo vjeru koju dijelimo po našoj brizi za život svijetu. Život je dar Božji nama, i što više podupiremo i slavimo život, to više svjedočimo za Onoga čija nas je velikodušna ljubav i dovela u život.

Čitanje iz Knjige Postanka podsjeća nas na Božju stvaralačku snagu i moć. Upravo je tu snagu i moć sveti Pavao pronašao u iskustvu Isusova uskrsnuća. On poziva Korinćane da svoje pouzdanje posvema stave u Uskrslog Gospodina i u novi život kojeg on nudi.

Proglašavajući slavu Božjeg stvaranja psalam nastavlja ovu temu.

Odlomak evanđelja izaziva nas da tražimo novi život usred kulture smrti koju nam svijet učestalo nudi. Ohrabruje nas da se pouzdajemo u Isusovu snagu i tako iskusimo život i ozdravljenje.

Danas zahvaljujemo Bogu na svemu što nam pokazuje njegovu ljubav prema nama: za sve stvoreno, za braću i sestre širom svijeta, za zajedništvo u ljubavi, za oprostjenje i ozdravljenje te za život vječni.

Molitva

Bože Stvoritelju naš, hvalimo te za sve koji svoju vjeru svjedoče riječima i djelima. Živeći život u punini susrećemo tvoju prisutnost punu ljubavi u mnogim iskustvima koja nam daješ. Neka nas zajedničko svjedočenje slavlja života ujedini u blagoslivljanju tebe, začetnika čitavog života.

Pitanja za razmatranje

1. U kojoj mjeri vaše vlastito svjedočanstvo i svjedočanstvo vaše Crkve slavi život?
2. Hoće li drugi iz vašeg svjedočenja spoznati da je Krist uskrsnuo iz mrtvih?
3. Što vidite kao područja osobnog rasta u vašem životu?
4. Prianjaju li Crkve za štogod iz prošlosti što bi trebalo pustiti na miru poradi nove ekumen-ske svijesti?

Dan drugi

Tema: Svjedočiti dijeleći životna iskustva

Tekst: Što to putem pretresate među sobom?

(Lk 24, 17)

Čitanja

Jr 1, 4-8 - Idi k onima kojima te šaljem

Ps 98 - Pjevajte Gospodu pjesmu novu

Dj 14, 21-23 - Učvršćivali su duše učenika

Lk 24, 13-17a - Što to putem pretresate među sobom?

Komentar

Dijeljenje naših osobnih iskustava snažno je svjedočanstvo naše vjere u Boga. Slušati jedan drugoga s poštovanjem i uvažavanjem omogućuje nam da sretnemo Boga u osobi s kojom dijelimo.

Čitanje iz Jeremije pruža nam snažno svjedočanstvo Božjeg poziva proroku. Njemu valja po-

dijeliti ono što je primio, i tako učiniti da se Riječ Božja čuje i proživi.

Ovaj poziv na naviještanje Božje Riječi iskusili su i učenici rane Crkve, o čemu nam svjedoči čitanje iz Djela apostolskih.

Psalam nas poziva da Bogu pjevamo u duhu slave i hvale.

Današnji evanđeoski ulomak predstavlja nam Isusa koji rasvjetljuje našu sljepoću i rastjeruje naše razočaranje. Pomaže nam razumjeti naša iskustva u svjetlu jednog većeg nacrtu Božjeg.

Tijekom ove Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, slušamo o vjeri drugih kršćana ne bismo li susreli Boga u raznolikosti načina na koje nam se on otkriva. Svjesni smo također da je dijeliti s drugima moguće po virtualnoj stvarnosti tehnologije. Moderna nam sredstva komunikacije mogu nam pomoći da dijelimo naša iskustva na širi način i time stvaramo zajednicu koja je veća i opsežnija od čisto fizičke.

Pozornim slušanjem rastemo u vjeri i ljubavi. Usprkos raznovrsnosti naših osobnih i kolektivnih svjedočanstava, pronalazimo da smo isprepleteni u jednoj priči – priči Božje ljubavi prema nama objavljenoj u Isusu Kristu.

Molitva

Bože povijesti, zahvaljujemo ti na svima koji su svoje iskustvo vjere podijelili s nama i time posvjedočili tvoju prisutnost u njihovim životima. Slavimo te za bogatstvo naših iskustava, kako pojedinaca tako i Crkava. U tim iskustvima vidimo razotkrivenu samo jednu te istu povijest, onu Isusa Krista. Molimo za hrabrost da dijelimo našu vjeru s onima koje susrećemo, i time omogućimo da poruka tvoje Riječi dopre do sviju.

Pitanja za razmatranje

1. Govorite li o Evandjelju ili samo ogovarate?
2. Koliko ste vi ili vaša Crkva otvoreni za iskustva drugih?
3. Koliko ste otvoreni podijeliti s drugima vaše iskustvo vjere i time posvjedočiti Božju prisutnost u vašem osobnom iskustvu života i smrti?
4. Jeste li svjesni velikih mogućnosti za dobro koje moderna sredstva komunikacije pružaju Crkvi danas?

Dan treći

Tema: Svjedočiti po svjesnosti

Tekst: Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana? (Lk 24, 18)

Čitanja

1 Sam 3, 1-10 - Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša.

Ps 23 - Gospodin je pastir moj.

Dj 8, 26-40 - Filip mu navijesti evanđelje: Isusa.

Lk 24, 13-19a - Ali prepoznati ga bijaše uskraćeno njihovim očima.

Komentar

Rast u vjeri složeno je putovanje. Mnogi u današnjem svijetu vode zaposlene živote i moraju se suočavati s brojnim obvezama i odgovornostima. Posve je lako promašiti Božju ljubav koja nam se otkriva u našem svakodnevnom životu i iskustvima. S koliko više aktivnosti i pritisaka se okružimo, toliko je veća mogućnost da previdimo ono što je u stvari pred našim očima. Poput dvojice učenika iz Evanđelja, ponekad mislimo da znamo što je stvarno, i

da znamo što je stvarno, i nastojimo naše viđenije protumačiti drugima, ali ipak nismo svjesni čitave istine. U današnjem smo svijetu pozvani opažati Boga u iznenađujućim i nevjerojatnim životnim događajima.

U starozavjetnom čitanju, slušamo kako Bog zove i poziva Samuela da svjedoči. Samuel prije svega mora čuti tu Riječ. To iziskuje raspoloživost i spremnost slušati Boga.

Želju da čuju Božju Riječ iskusili su također i Filip i Etiopljanin u čitanju iz Djela apostolskih. Oni svjedoče svoju vjeru odgovarajući na ono što se od njih traži u tom određenom trenutku. Slušaju pažljivo i odgovaraju shodno tome.

Psalam o Dobrom pastiru odražava smireno pouzdanje onoga koji je svjestan nježne Božje skrbi, koji okuplja svoje stado i vodi ih na zelene poljane.

Tijekom ovog tjedna nastojimo biti svjesni Boga u našim svakodnevnim događajima i iskustvima. Srećemo ljude koje poznajemo i druge, koji su nam stranci. U ovim susretima učimo iz duhovnih iskustava drugih i tako stičemo nov pogled na Božju stvarnost. Ova svjesnost o Božjem prisustvu izaziva nas da radimo na jedinstvu kršćana.

Molitva

Gospodine Isuse, Dobri pastiru, ti nam dolaziš ususret i ostaješ s nama u našem svakodnevnom životu. Molimo za milost da budemo svjesni svega što činiš za nas. Molimo da nas učiniš otvorenima za sve što nam daješ i da nas okupiš u jednom stadu.

Pitanja za razmatranje

1. Kada ste bili svjesni Božje prisutnosti u svom životu?
2. Jeste li svjesni svjetskih proslava i tragedija, i kako bi naše Crkve mogle zajedno odgovoriti na njih?
3. Je li dovoljno biti svjestan, ili postoji još nešto što biste mogli učiniti da posvjedočite vjeru?
4. Kako se učiniti svjesnim Boga onda kad Božja prisutnost ne odgovara vašim očekivanjima?

Dan četvrti

Tema: Svjedočiti slaveći vjeru koju smo primili

Tekst: „Što to?“ Odgovore mu: „Pa ono s Isusom Nazarećaninom.“ (Lk 24, 19)

Čitanja

Pnz 6, 3-9 - Gospodin je Bog naš, Gospodin je jedan!

Ps 34 - Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba

Dj 4, 32-35 - Jedno srce i jedna duša

Lk 24, 17-21 - A mi se nadasmo...

Komentar

Veliku zahvalnost dugujemo onima čije je vjera osigurala temelj našim kršćanskim životima danas. Brojni su muškarci i žene po svojim molitvama, svjedočenju i slavljima osigurali da se vjera prenese slijedećim naraštajima. Mi u Škotskoj imamo zavidljujuću kršćansku povijest. Svetog Niniana u 4. stoljeću, svetog Kolumbana u 6. sto-

ljeću i mnoge druge keltske svece čija je vjera bila ukorijenjena u ljubavi Božjoj i udivljenju pred njegovim stvorenjem. Vjera škotskog naroda može se vidjeti i u vrlo važnoj ulozi koju je odigrala u širenju Reformacije 16. stoljeća i u načinu na koji je ovaj duh održan od tada.

Današnja čitanja potvrđuju važnost podržavanja zajednice vjere radi osiguravanja širenja Riječi Božje. Odlomak iz Ponovljenog zakona donosi nam predivnu molitvu naše židovske braće i sestara koji ovim riječima slave Boga svaki dan. Psalm nas poziva da svjedočimo po slavljenju onoga što smo primili kao vjernici, tako da se naša vjera može očitovati po slavljenju i zahvaljivanju. Ulomak iz Djela otkriva nam zajednicu ujedinjenu u vjeri i milosrđu. Evanđelje nam pokazuje Isusa u središtu baštinjenoga u vjeri.

Sjedinjujući se ovoga tjedna s kršćanskom braćom i sestrama u molitvi za jedinstvo, primamo bogatu raznolikost naše kršćanske baštine. Molimo da nas svijest o zajedničkoj baštini dublje sjedini dok napredujemo u vjeri.

Molitva

Gospodine Bože, zahvaljujemo ti za sve ljude i zajednice koji su nam prenijeli Radosnu vijest, i time dali čvrst temelj našoj vjeri. Molimo da i mi možemo zajedno svjedočiti našu vjeru, da te drugi upoznaju i da se pouzdaju u istinu spase-nja danu u Isusu Kristu za život svijeta.

Pitanja za razmatranje

1. Tko vas je nadahnuo u vašoj vjeri?
2. Koji vas vidovi vjere nadahnjuju u svakodnevnom životu?
3. Koja učenja koja su vam predana smatrate najvažnijima?
4. Kako možete prepoznati Boga s vama na djelu u prenošenju vjere sljedećim naraštajima?

Dan peti

Tema : Svjedočiti trpljenjem

Tekst: Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu? (Lk 24, 26)

Čitanja

Iz 50, 5-9 - Blizu je onaj koji mi pravo daje

Ps 124 - Pomoć je naša u imenu Gospodina

Rim 8, 35-39 - Ljubav Božja u Isusu Kristu

Lk 24, 25-27 - Protumači im što u svim Pismima ima o njemu

Komentar

U posljednjih nekoliko godina dva događaja koja su se odigrala u Škotskoj stavila su ovu malu zemlju u središte pozornosti svjetskih medija. Bombaški napad u avionu iznad Lockerbieja (21. prosinca 1988.) i pokolj djece u školi u Dunblaneu (13. ožujka 1996.) usmjerili su pažnju na naciju koja će se uvijek sjećati ovih strašnih gubitaka ljudskih života. Ta su dva događaja uzrokovala trpljenje i nezamislivu tjeskobu u brojnim ljudi-

ma a posljedice su se osjećale daleko izvan fizičkih granica ovih dvaju mjesta. Nevini su ljudi pronašli smrt u užasnim okolnostima.

Stvarnost trpljenja nešto je o čemu prorok Izaija snažno govori u današnjem čitanju. U njemu nas podsjeća da se Bog nikad ne miri gledajući ljude kako pate. Kao odgovor psalam proglašava pouzdanje koje vjernici moraju zadržati u svog Spasitelja.

Poslanica Rimljanima naviješta sigurnost da je ljubav uvijek najjača te da patnja i bol neće nikada prevagnuti. Krist je naime prije no što je dao uskrsnuće svijetu, ušao u strašnu smrt i u tmine groba da bi u potpunosti bio s nama na našem dnu.

Slijedeći Gospodina, kršćani koji traže puno jedinstvo iskazuju svoju solidarnost s onima među njima koji su u svojim životima suočeni s tragičnim situacijama patnje, svjedočeći da je ljubav jača no smrt i da je iz krajnjeg poniženja groba uskrsnuće došlo kao novo sunce za čovječanstvo; glasna objava života, oprostjenja i besmrtnosti.

Molitva

Bože Oče naš, pogledaj milostivo na naše situacije siromaštva, patnje, grijeha i smrti. Molimo te da nam u našim kušnjama udijeliš oprostjenje, ozdravljenje, utjehu i potporu.

Hvalimo te za sve koji uspijevaju vidjeti svjetlost u svojoj nevolji.

Neka nas tvoj Sveti Duh pouči tvom velikom smilovanju i pomogne nam biti uz sestre i braću u teškoćama. Daj da ispunjeni njegovim blagoslovom u jedinstvu proglašavamo i dijelimo sa svijetom pobjedu tvoga Sina koji vječno živi.

Pitanja za razmatranje

1. Kako možemo iskazati suosjećanje onima koji pate i koji su u teškoćama?
2. Koje ste mudrosti i dublja spoznanja stekli po trpljenju u svom životu?
3. Na koji način živite solidarnost s patnjama i ugnjetavanjima koje brojni ljudi našeg svijeta proživljavaju?
4. Kako biste vi posvjedočili milosrđe Božje i nadu koju nalazite u svjetlu križa Kristova?

Dan šesti

Tema: Svjedočiti po vjernosti Pismu

Tekst: Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma? (Lk 24, 32)

Čitanja

Iz 55, 10-11 - Riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća se k meni bez ploda

Ps 119, 17-40 - Otvori oči moje da gledam divote tvoga Zakona

2 Tim 3, 14-17 - Sve Pismo je bogoduho

Lk 24, 28-35 - Isus otkriva Pisma svojim učenicima

Komentar

Kršćani susreću Božju Riječ na povlašteni način, čitanjem Svetog pisma i slavljenjem sakramenta. Vjernim slušanjem proglašenja Svetog pisma i molitvenim čitanjem raznih biblijskih knjiga, oni otvaraju svoje srce i um da bi primili samu Riječ Božju. Isus je svojim učenicima obećao poslati Duha Svetoga da razumiju Riječ Božju i da ih uvodi u svu istinu.

Povijesno, kršćani su bili razjedinjeni u čitanju i razumijevanju Riječi Božje. Često su koristili Bibliju da naglase svoje neslaganje umjesto da pronadu puteve pomirenja. U posljednje je vrijeme Sveto Pismo zbližilo kršćane u potrazi za jedinstvom. Zajednički je studij Biblije postao važno sredstvo zajedničkog rasta. Kršćanski put koji slavimo tijekom ove Molitvene osmine za jedinstvo kršćana čvrsto je ukorijenjen u našem zajedničkom slušanju Božje Riječi, zajedničkim pokušajima da ju razumijemo i živimo.

Prorok Izaija nas podsjeća da je Riječ Božja snažno proglašena uistinu djelotvorna i učinkovita. Ne vraća se Bogu prazna nego postiže svrhu radi koje ju je poslao. Ova se poruka ponavlja u riječima upravljenim Timoteju, dok ga se usmjerava da vjeruje u djelotvornost Pisama po kojima se vjerni opremaju za svako dobro djelo.

Naš psalam slavi riječi i upute Božje, i moli ga da nam podari razumijevanje, da možemo čuvati Sveti zakon čitavim srcem.

Tijekom ove Molitvene osmine za jedinstvo kršćana molimo da bi svi kršćani mogli dublje ući u otajstvo Božje predivne objave kako nam se očituje u Svetom pismu. Zaklinjemo Duha Svetoga da nam pomaže bolje shvaćati Riječ Božju i

da nas usmjerava na našem zajedničkom putovanju vjere sve dok ne budemo ponovno okupljeni oko jednog stola Gospodnjeg.

Molitva

Slavimo te Bože, i zahvaljujemo ti na tvojoj spasiteljskoj Riječi koja do nas dopire po Svetom pismu. Zahvaljujemo ti također za našu braću i sestre s kojima dijelimo tvoju Riječ i zajedno otkrivamo obilje tvoje ljubavi. Molimo za svjetlo Duha Svetoga, da nas Tvoja Riječ vodi i upravlja u potrazi za većim jedinstvom.

Pitanja za razmatranje

1. Koji ulomci Pisma su za vas najznačajniji?
2. Tko ili što u vašem životu čini da vam srce gori strašću za evanđeljem i željom da svjedočite Krista?
3. Koji ulomci Pisma su vam pomogli bolje razumjeti svjedočanstva drugih kršćana?
4. Kako bi naše Crkve, po vama, mogle djelotvornije koristiti Pismo u svom svakodnevnom životu i molitvi?

Dan sedmi

Tema: Svjedočiti nadom i pouzdanjem

Tekst: Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? (Lk 24, 38)

Čitanja

Job 19, 23-27 - Boga ću ja kao svojega gledati

Ps 63 - Tebe žeda duša moja

Dj 3, 1-10 - Što imam - to ti dajem

Lk 24, 36-40 - Učenici bijahu zbunjeni i pres-trašeni

Komentar

Tijekom svog putovanja u životu i vjeri, svi kršćani iskuse trenutke sumnje. Onda kada ne mogu prepoznati prisutnost uskrslog Krista, biti zajedno katkad samo otežava njihove sumnje, umjesto da ih olakšava.

Izazov s kojim se kršćani suočavaju jest nastaviti vjerovati da, čak i onda kad ga ne vide ni ne osjećaju, Bog ostaje s njima. Kreposti vjere, nade, ljubavi i pouzdanja omogućavaju im da svjedoče

o tome da njihova vjera ide iznad njihovih mogućnosti.

U Jobu vidimo čovjeka koji je bio podvrgnut teškim iskušenjima i nedaćama, čak i do svađe s Bogom. Ipak, u vjeri i nadi vjerovao je da će Bog ostati na njegovoj strani. Ovakvo oslanjanje i uvjerenje očituje nam se također u djelovanju Petra i Ivana spram hromog čovjeka o čemu svjedoče Djela apostolska. Njihova vjera u Ime Isusovo daje im da snažno svjedoče svim prisutnima.

Današnji je psalam molitva koja odražava našu duboku čežnju za postojanom Božjom ljubavlju.

Naš susret tijekom ove Molitvene osmine za jedinstvo kršćana omogućuje našim zajednicama da rastu u vjeri, nadi i ljubavi koje dijele. Mi svjedočimo Božju postojanu ljubav svim ljudima, i Božju vjernost jednoj Crkvi koja smo pozvani biti. Što više zajedno svjedočimo, naša će poruka biti čvršća.

Molitva

Bože nade, daj da mognemo otkriti nacrt koji imaš za Crkvu i učini da prevladamo naše sumnje. Uvećaj našu vjeru u tvoju prisutnost, da te

svi koji ispovijedaju vjeru u tebe mogu zajedno slaviti u duhu i istini. Molimo posebice za one koji su upravo sada u sumnjama ili im život prolazi u sjeni opasnosti i straha. Budi s njima i daj im svoju tješiteljsku prisutnost.

Pitanja za razmatranje

1. Kako se vi nosite sa svojim strahovima i sumnjama?
2. Na koji način svojim ponašanjem možete biti izvor straha i tjeskobe za druge?
3. Kada ste se suočili sa svojim strahovima i sumnjama i time posvjedočili svoju vjeru u Krista prevladavši te teškoće?
4. Kako bi kršćanske zajednice mogle ohrabriti jedna drugu u vjeri i nadi?

Dan osmi

Tema: Svjedočiti po gostoprimstvu

Tekst: Imate li ovdje što za jelo? (Lk 24, 41)

Čitanja

Post 18, 1-8 - Donijet ću kruha da se okrijepite

Psalam 146 - Potlačenima vraća pravicu, a gladnima kruh daje

Rim 14, 17-19 - Nastojmo stoga promicati mir i uzajamno izgrađivanje

Lk 24, 41-48 - Tada im otvori pamet da razumiju Pisma

Komentar

Danas, zahvaljujući sredstvima elektronske komunikacije na neki smo način svi postali susjedima na ovom malenom i preopterećenom planetu. Kao i u Lukino vrijeme, brojni su ljudi i zajednice morali napustiti svoje domove, lutajući i putujući u strane zemlje. Naše su zajednice otkrile nova vjerovanja i kulture zahvaljujući vjericima velikih svjetskih religija.

Tijekom Molitvene osmine za jedinstvo kršćana prepoznamo u našem zajedničkom putovanju prema jedinstvu gostoljubivost i bratstvo kršćana svih Crkava. Krist nas također poziva pružiti i primiti gostoprimstvo stranca koji je postao naš susjed. Sigurno, ako Krista ne možemo vidjeti u drugome, tada Krista ne možemo uopće vidjeti.

U Knjizi Postanka vidimo opisano nam kako je Abraham primio Boga otvorivši svoju kuću i pruživši gostoprimstvo strancima.

Bog svih stvorenja stoji uz zatvorenike, slijepce i strance. Psalam je hvala za Božju vječnu vjernost i za sve što je Bog učinio za nas.

Tekst iz Rimljana podsjeća nas da kraljevstvo Božje dolazi po pravednosti, miru i radosti u Duhu Svetom.

Uskrsli Krist okuplja svoje učenike, jede s njima i oni ga ponovno prepoznaju. Podsjeća ih što su pisma kazivala o njemu i objašnjava im ono što prije nisu razumjeli. Tako ih oslobađa od njihovih sumnji i strahova i šalje ih da tomu budu svjedoci. Stvarajući ovaj prostor susreta s njime, osposobljava ih da prime njegov mir, koji uključuje pravdu za potlačene, brigu za gladne i uzajamnu izgradnju kao darove novog svijeta uskrsnuća.

Kršćani su kroz povijest nalazili uskrslog Gospodina služeći drugima i bivajući služeni od drugih u vjeri, tako da i mi možemo sresti Krista kada dijelimo naš život i darove.

Molitva:

Bože ljubavi, ti si nam u Kristu iskazao gostoprimstvo. Priznajemo da dijeleći naše darove s drugima susrećemo tebe. Podaj nam svoju milost da mogujemo postati jedno na našem zajedničkom putovanju i da te prepoznamo jedni u drugima. Daj da prihvaćajući strance u tvoje ime postanemo svjedoci tvog gostoprimstva i tvoje pravednosti.

Pitanja za razmatranje

1. Do koje je mjere zemlja u kojoj živite gostoljubiva prema strancima?
2. Kako u vašem susjedstvu stranac može pronaći gostoprimstvo i mjesto za život?
3. Kako možete iskazati zahvalnost onima koji su vam pružili gostoprimstvo svojom dostupnošću?

Kako nam križ pokazuje da je gostoljubivost Božja gostoljubivost življena u potpunom sebe-darju?

DODATAK I

DODATNE MOLITVE ZA SLAVLJE

Sveti Duše slobode,

dok siromasi čeznu

za podjelom dobara

i prestankom nepravde,

Crkva čezne za jedinstvom,

potakni nas da vidimo to dvoje

kao dvije niti jednog tkanja.

Izoštri nam pamet i maštu

da dvoje satkamo u jedno

slijedeći stope Isusove

za život svijeta

na slavu Božju!

(Carolyn Smyth)

Uskrsli Kriste,

Kao što si hodao s dvojicom na putu u Emaus

hodaj i s nama na putu naše vjere.

U našim susretima na putu

podaj nam suosjećanje da slušamo drugoga,

strpljivost da objasnimo ono što se nama čini

očitim,

i hrabrost da budemo ranjivi,

kako bi te drugi mogli upoznati po nama

a mi da te ponovno otkrijemo po njima.

Amen.

(Lindsey Sanderson)

Molitva / Meditacija svjedočenja

Ova meditacija rabi simbole i geste kao potporu sveopćem razumijevanju u molitvenim okupljanjima u kojima se koristi više od jednog jezika ili u kojima postoji želja uključiti i one s poteškoćama u učenju. Može se odvijati u cjelini ili raspodijeljena kroz čitavo slavlje.

Simboli: **veći kamen, velika knjiga o povijesti sa slikama/fotografijama, globus, Vjerovanje ili druga izjava vjere, križ/raspelo, Biblija, veliki upitnik na plakatu i kruh.** Simbole se donosi naprijed u odgovarajućem trenutku molitve i stavlja ih se na istaknutu poziciju odakle su vidljivi svima – primjerice na stol/oltar ispred ili u sredini skupa. Simboli se također mogu projicirati na platno/zid npr. pomoću PowerPoint prezentacije.

Radnja 1. Veći kamen se donosi na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. „Što tražite Živoga među mrtvima?“

Glas 2. Znam što znači izgubiti nekoga.
Bio sam na mjestu jadikovki i očaja.
Iskusio sam svu težinu kamena koji drobi svaku nadu i dijeli me od Boga.

Glas 1. Ali mi smo ti koji postavljaju kamenje na naše putove, ne Bog.
Malo pomalo svjetlo će opet doći.
Krist će se otkriti u pažnji prijatelja,
u gostoljublju susjeda,
u ljubaznosti stranca.

Glas 2. Treba upoznati smrt prije no što se uskrsne.
Vidjeh mrtvog da ustaje na život.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve kojima treba otkotrljati kamen.
Zahvaljujemo za sve

koji su u ovom životu iskusili uskrsnuće.
Blagoslivljamo Boga
za slavu uskrsloga Krista
koji nam daje čvrstu i sigurnu nadu
vječnog života.

Radnja 2. Velika knjiga o povijesti sa slikama ili prigodne fotografije donose se na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. „Što to putem pretresate među sobom?“

Glas 2. Uživam u pravom razgovoru.
Umoran sam od čavrljanja.
Moje priče su istinite.
Znam slušati čak i kad je to bolno.
Osjećam se uključen
u iskustva svojih bližnjih.

Glas 1. Hvala Bogu na daru komunikacije –
za razgovore licem u lice, za telefon,
za radio, televiziju i internet.
Hvala Bogu na svemu što nas spaja
i omogućava nam da budemo u dodiru.
Hvala Bogu na Duhu Svetom.

Glas 2. Mi smo naše vlastite priče.
Čuo sam iskustva koja su mijenjala živote.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve koji razgovaraju
o nevažnim stvarima.
Zahvaljujemo za sve
koji su podijelili svoje iskustvo
ozdravljenja, oprostjenja i pomirenja.
Hvalimo Boga za preobražavajuću snagu
njegove ljubavi
i molimo da jednog dana Kristova
i naša priča budu jedna.

**Radnja 3. Veliki globus (možda svjetleći) do-
nosi se na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može
svirati glazba.**

Glas 1. „Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te
ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?“

Glas 2. Ovih dana svjestan sam
prirodnih katastrofa
koje se odvijaju na drugoj strani svijeta.

Ipak ne primjećujem kad moj susjed trpi
i ne znam kad je slavlje vrata do mojih.
Osjećam se kao stranac u vlastitoj zemlji.

Glas 1. Katkad je potrebno biti u tišini.
Ako gledamo i slušamo,
pronaći ćemo Krista u drugome.
Ako pogledamo u sebe, otkrit ćemo Krista.
I ako smo otvoreni za izazove i ranjivost
tada će nam Duh Sveti pokazati
što Bog želi od nas.

Glas 2. Bog je u svakoj situaciji.
Nitko mu nije stranac.
Vidio sam Boga na djelu.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve
koji su u tragičnim situacijama.
Zahvaljujemo za međunarodne
udruge za pomoć,
za hitne službe i za pojedince
koji se osobno žrtvuju
da bi pomogli svojim bližnjima.
Blagoslivljajmo Boga

za dar i snagu molitve –
jer postoji nešto što uvijek možemo činiti –
možemo moliti.

Radnja 4. Vjerovanje ili druga ispovijest vjere (na plakatu ili čemu drugome) donosi se na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. „Što je to?“

Glas 2. Moja vjera je dragocjena.
Držao sam je se u najtežim danima.
Ne mogu zamisliti život bez vjere.
Tu vjeru želim prenijeti svojoj djeci.

Glas 1. Tu odgovornost ne možemo
prepustiti drugima.
Pozvani smo svjedočiti našu vjeru.
Muškarci i žene su kroz stoljeća
širili Riječ Božju
i tamna su mjesta postajala svijetla.

Glas 2. Danas se prisjećamo onih
koji su nadahnuli našu vjeru.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za one koji brane vjeru Kristovu čak i uz cijenu poruga, progonstava ili smrti. Zahvaljujemo za one koji su utjecali na nas. A u tišini, zahvaljujemo za stvari vjere koje svakom od nas najviše znače. (tišina) Blagoslivljamo Boga za njegovu vjernost koja je vječna. (Amen)

Radnja 5. Veliki križ ili raspelo donosi se na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. "Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?"

Glas 2. Vidio sam nečovječnost čovjeka prema čovjeku u muškarcima, ženama i u onima malo odraslijim od djece. Gledao sam patnju onih koje volim i nisam ih mogao podići s njihova križa. Ponekad plačem: Zašto, moj Bože, zašto?

Glas 1. Postoji toliko vrsta patnje.

Rat, terorizam i ljudska okrutnost nas podsjećaju da imamo moć utjeloviti svaku riječ: poradi Krista, budimo sigurni da je ta riječ ljubav. Ne možemo zaustaviti patnju, bolest ili smrt ali možemo ući u bol i dijeliti je, u ljubavi.

Glas 2. Iz krvlju natopljenog križa Kristova izišla je žetva vjernosti, praštanja i ljubavi. Upoznao sam ovu žetvu.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve koji pate u rukama drugih. Molimo i za one koji nanose patnju. Zahvaljujemo za one koji utjelovljuju djelotvornu ljubav i kroče gdje i anđeli strahuju gaziti. Molimo za bolesne, za one koji o njima skrbe i one koji se bliže smrti. Blagoslivljamo Boga za njegovo obećanje da nas ništa, ni smrt, ni život neće rastaviti od ljubavi Božje. (Amen.)

Radnja 6. Biblija se donosi na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. „Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?“

Glas 2. Bibliju ne čitam koliko bih trebao.
No, duboko u meni žive
dragocjeni reci i izreke:
A u neočekivanim trenucima,
kad sam sam ili s drugima,
nešto se stvarno dogodi –
i razumijem riječi kao nikad do tad –
Je li to „otkrivenje“?

Glas 1. Bog otkriva svoju Riječ na mnoge načine. Beskorisno je pod svaku cijenu tražiti otkrivenje – Duh Sveti će nam otvoriti oči i pamet kad dođe pravo vrijeme. A oni koje Bog uzdiže za proroke omogućuju nam da vidimo smisao sadašnjosti, u svjetlu prošlosti, i usmjeravaju nas prema budućnosti.

Glas 2. Ljubav je u središtu objave.
Ćutio sam da mi srce gori žarom.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve kojima je srce hladno. Molimo za one koji misle da su već sve vidjeli. Zahvaljujemo za prijašnje i sadašnje proroke koji dijele s nama ono što im je Bog objavio. Zahvaljujemo za one čiji je žar za Krista doveo pravdu i slobodu potlačenima. Blagoslivljamo Boga za sve obične ljude koji su živa objava Riječi Božje. (Amen)

Radnja 7. Veliki upitnik na plakatu donosi se na vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati glazba.

Glas 1. „Zašto se prepadoste?
Zašto vam sumnje obuzimaju srce?“

Glas 2. Zavidim onima koji nikad nisu posumnjali. Volio bih imati njihovu sigurnost. Ali razne se stvari događaju meni i drugima zbog kojih se pitam o tvojoj snazi, o Bože. I svaki sprovod kojem prisustvujem poziva me da još jednom krenem na put u Emaus.

Glas 1. Potrebni su hrabrost i povjerenje da se prihvati sumnja.

Moraš biti pripravan za putovanje.

Ravnodušnost, neaktivnost, samodopadnost i sebičnost

su suprotnosti vjeri – sumnja nije.

Slijedi Kristov put.

Moli, blagoslivljaj Boga i ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.

Jer djelovanjem nalazimo odgovore.

Glas 2. Samo po vjeri možemo živjeti naša propitkivanja.

Vjera mi je dala da na nevjerojatne načine svladam teškoće.

(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za one koji žive u neprestanom strahu.

Molimo za one koji su paralizirani svojom nesigurnošću.

Zahvaljujemo za one čija snaga vjere podržava i hrabri druge suočene s nedaćama.

Blagoslivljamo Boga za umirenje koje nam je dao Isus,

da ćemo i mi kad posegnemo
i dotaknemo naše duhove¹
otkriti da je Krist živ. Amen.

**Radnja 8. Veliki kruh donosi se donosi se na
vidljivo mjesto. Za to vrijeme može svirati
glazba.**

Glas 1. „Imate li ovdje što za jelo?“

Glas 2. Bio sam gladan. Bio sam sit.
Ne mogu živjeti samo o kruhu.
Ali ne mogu živjeti ni bez njega.

Glas 1. Mi smo upravitelji u Božjem svijetu.
Dijelimo isti kruh. Za svakoga ima dosta.
Potrebna je samo gostoljubivost.
Za svakog ima mjesta za stolom.

Glas 2. Gostoprimstvo stvara prostor
u kojem se nasićuju potrebe drugog.
Vidio sam djela gostoprimstva
koja su mijenjala živote.
(Spominju se osobe ili daju svjedočanstva.)

¹ Luka 24, 37

Oba glasa Mi smo tomu svjedoci.

SVI Molimo za sve koji žive
u negostoljubivim mjestima.
Zahvaljujemo za one koji daju svoje vrijeme,
talente, sredstva i same sebe
da utvrde Krista u drugome.
Blagoslivljamo Boga za slavni križ Kristov
koji poziva sve koji dolaze Isusu
da budu sjedinjeni u njegovoj gozbi života.
(Amen)

Blagoslov

Neka Svemogući Bog prebiva
između tvojih ramena
i čuva tvoj izlazak i povratak.
Neka je Sin Marijin blizu tvoga srca
a Duh Sveti nek' se izlijeva na te.
Amen.

(Carol Ford)

DODATAK II

ŠKOTSKI EKUMENSKI KONTEKST

Od 1910. do 2010.

Moderni ekumenski pokret rođen je na Konferenciji u Edinburghu 1910. godine. Zašto baš u Edinburghu? Škotska je intelektualno i kulturološki imala jaku tradiciju međunarodnosti još od keltskih misija. Tu međunarodnu perspektivu promovirali su vodeći škotski teolozi i crkveni vođe. Ona je bila sparena sa snažnim misionarskim etosom škotskog protestantizma 19. stoljeća koje je pored evangelizacije bilo zabrinuto za izmjene ekonomskog širenja Britanskog carstva. Ova zauzetost u misijama vodila je Crkve tome da budu voljne poduprijeti Svjetsku misijsku konferenciju radije no prepustiti to misijskim tijelima. Konačno, škotske su Crkve i društvo proživljavali ubrzane promjene što je potaknulo Crkve na veće otvaranje.

Godine 2000. John Pobee iz Gane posjetio je Škotsku i potaknuo kršćanske vođe da označe stotu obljetnicu Konferencije iz 1910. Tijekom idućih nekoliko godina jedan sve širi krug mislioca i aktivista zauzetih oko misija prepoznao je da

je 2010. godina velikih mogućnosti i da zahtjeva suradničku akciju. Tako je 2005. godine u Edinburghu održan međunarodni sastanak iz kojeg su izronile ključne teme za misije u 21. stoljeću. Među njima su: temelji misija; misije u međureligijskom kontekstu; misije i njihov odnos s postmodernošću i moću; oblici misionarske zauzetosti; teološko obrazovanje; suvremene kršćanske zajednice; misija i jedinstvo i misijska duhovnost.

Također se uvidjelo da je stotoj obljetnici potrebna središnja točka koja će se održati od 2. do 6. lipnja 2010. Rad na susretu koordinira internetska stranica www.edinburgh2010.org.

Godine u međuvremenu

Od četrdesetih godina prošlog stoljeća do danas tri su se niti vodilje razvile na ekumenskom krajoliku Škotske.

Teološka istraživanja

Dovoljno je prisjetiti se anglikansko/prezbiterijanskog izvještaja iz 1956. godine

(tzv. *Izvještaj biskupa*), gotovo 30 godina *Multilateralnih razgovora* (1967-1994) koji su uključivali šest Crkava u Škotskoj ili *Inicijative škotskih Crkava za kršćansko jedinstvo* (SCIFU - 1996-2003) da bi se uvidjelo da je obrađen velik broj doktrinalnih tema. To nas je dovelo do većeg razumijevanja naših različitih tradicija i rastućim otkrićem da među našim Crkvama postoji obilno teološko slaganje. Činjenica da ni to nije pomoglo u stvaranju nekog nacrtu sjedinjenja s kojim bi se svi složili, ne temelji se toliko na nekom antagonizmu između Crkava koliko na spoznaji da je jedinstvo mnogo više od stvaranja veličanstvenog plana. Ono leži u prepoznavanju da je jedinstvo moguće unutar različitosti.

Praktična suradnja

Pedesetih godina na nacionalnom su se nivou pojavila dva tijela, koja su bila izvor silnog dinamizma i velikih projekata. Početkom 1960. godine taj se polet utjelovio u otvorenju *Scottish Churches House* (Kuća škotskih Crkava) u Dunblaneu – konferencijski i duhovni centar o kojem su se Crkve „zajednički skrbile i u kojem su mogle započeti učiti kako rasti zajedno da bi služile Škotskoj“. Do 1962. godine zasnovano je *Scottish*

Churches Council (Vijeće crkava Škotske) s gotovo svim Crkvama osim Katoličke te nekoliko pridruženih ekumenskih skupina i organizacija. Ovo je dovelo do mnogih aktivnosti na nacionalnom nivou – npr. korizmenih tečajeva, rada s mladima, misijskim radom u društvu – što je uskoro urodilo suradnjom mjesnih vijeća širom Škotske u zajedničkim slavljinama i djelovanju. Godine 1986. korizmeni tečajevi širom Ujedinjenog kraljevstva iznjedrili su nove „instrumente jedinstva“ koji su po prvi puta uključivali i Katoličku Crkvu. I tako je 1990. godine nastala *Action for Churches Together in Scotland* (ACTS, Zajednička akcija crkava u Škotskoj).

Proročki glas

Ova, treća nit, najteža je Crkvama. Ipak, bez nje, ekumenizam bi izgubio svoju oštrinu. Crkvama koje su rasle zajedno, ekumenizam je imao pro-ročko djelovanje. *Christian Aid* je u svojem radu odražavao praktične izričaje suosjećanja s gladnima svijeta, no također i proročke riječi protesta za pravdu u svijetu. *Iona Community* (Zajednica iz Ione) koja se uvijek snažno posvećivala ekumenizmu, otvoreno je kritizirala Crkve i svijet zbog razjedinjenosti i nepravde. Bilo je proročkih

trenutaka, kao, primjerice, 1982. godine kada je prilikom svog posjeta Škotskoj, papa Ivan Pavao II. rekao: „Hodajmo zajedno poput hodočasnika s rukom u ruci“.

Ekumenizam se u posljednjih nekoliko godina proširio do međureligijskog konteksta, i do kršćanskog svjedočenja u sve sekularnijem i multikulturalnijem društvu. Ono što njegova povijest u Škotskoj pokazuje jest ovo - da bi se suočilo s tim izazovom valja sve tri niti držati napete. Nema izbora između njih. Jer samo ukoliko one sudjeluju među sobom utoliko se može stvarati teologija, suradnja i proročki glas, koji leži u srcu ekumenske vizije.

Tartan (karirani škotski uzorak) je jedno od škotskih blaga. Tradicionalno, svaki je uzorak bio poistovjećivan s određenim 'plemenom' ili obitelji, no tartan je živuća tradicija i još uvijek ga se dizajnira za brojne različite svrhe i organizacije. Tartani imaju osnovnu boju na koju se polažu vodoravne i okomite pruge. Naš osnovni tekst je iznad, a ovdje niže navodimo nekoliko vodoravnih i okomitih pruga koje prikazuju samo nekoliko načina na koje se Crkve zauzimaju međusobno i sa širim društvom.

Vodoravne pruge – Crkve zajedno traže jedinstvo

Zajednička doktrinarna komisija Crkve Škotske i Katoličke Crkve

Ovaj bilateralni dijalog dokazao se kao bogati izvor blagoslova. Njegov najnoviji dokument naziva „Krštenje: katolici i reformirani“ sumira napredak u razumijevanju zajedničkog krštenja, no također poziva na daljnje razmatranje o tome što to znači za poslanje Crkve danas. Zajednička komisija primjer je pozitivnog ekumenskog teološkog dijaloga te pokazuje da su i pojedinci i institucije voljni ozbiljno slušati jedni druge.

Zajednička komisija trenutno proučava ozdravljenje povijesnih sjećanja i nauk o posvećenju.

Pruga EMU

Po gašenju *Inicijative škotskih Crkava za kršćansko jedinstvo*, tri su se denominacije opredijelile za istraživanje puteva zajedničkog rada, služenja i svjedočenja. Tako su rođeni **EMU** razgovori. Predstavnici Škotske **E**piskopalijanske Crkve, **M**etodističke Crkve i **U**jedinjene reformirane Crkve sastaju se dva puta godišnje da bi otkrivali

puteve kojima mogu nešto učiniti zajedno, na nacionalnoj i mjesnoj razini, što se ne mora činiti zasebno. Raduje ih da ljudi s različitim odgovornostima istražuju i utvrđuju kako suradnja može rasti, primjerice, u obrazovanju i obuci. **EMU** je mlada i dinamična mreža s velikim mogućnostima.

Razvitak veza s kršćanskim etničkim manjinama

Godine 2007. Crkve u Škotskoj označile su dvjestotu godišnjicu od ukaza o ukidanju trgovine robljem. To je potpomoglo razvitak tješnijih veza između tradicionalnih Crkava i rastućeg broja kršćanskih etničkih manjina u Škotskoj. Skupina škotskih Crkava o rasnoj pravednosti sada ima predstavnike iz afričkih Crkava i azijskih kršćanskih zajednica. Kršćanske etničke manjine organizirane su u zasebno tijelo kako bi pospješile odnose među sobom, a i s tradicionalnim Crkvama i s ACTS-om.

Okomite pruge – Crkve zauzete u škotskom društvu

Crkve i parlament

Parlamentarni ured škotskih Crkava plod je zauzetosti Crkava u procesu koji je vodio do stvaranja Škotskog parlamenta. Otkrivši da mogu zajedno raditi na tome, Crkve su osnovale Ured koji im omogućuje da se što učinkovitije zauzmu u parlamentu u i vladi Škotske – ne da bi osnovali stranku, nego da osiguraju odvijanje razgovora i da se čuje glas Crkava. Jasno, najučinkovitiji smo kad možemo jednoglasno govoriti o općem dobru Škotske, no kada se naši glasovi razlikuju, pošteno i otvoreno govorimo o tome.

Crkve i „Nacionalni razgovor“

Vođe/predstavnici dvanaest škotskih Crkava prihvatili su pozivnicu škotske vlade da pridonešu jednom „nacionalnom razgovoru“ o izborima koji se tiču budućnosti Škotske. Skupina je izdala slijedeću izjavu:

„Priznajemo da je Crkva na putu, kao i naša nacija; svima nam predstoji bitka da dospijemo tamo gdje trebamo. Ali za Crkvu, baš kao i za naš narod i zajednice, težimo sljedećim kršćanskim vrijednostima koje označavaju naš zajednički život u Škotskoj:

- naciji koji je oblikovana načelima ljubavi spram Boga i svih ljudi;
- nacija koja promiče dostojanstvo i pravednost za sve;
- nacija koja promiče vjernost u osobnim i zajedničkim odnosima;
- nacija koja iskazuje suosjećanje i brigu za slabe i marginalizirane;
- društvo u kojem se svačiji glas može čuti;
- ljudi koji više brinu za dobrobit drugih nego za vlastito blagostanje;
- nacija koja teži za vrsnošću i u kojem svi mogu iskusiti život u punini;
- nacija koja prima jedinstveni doprinos onih koji stvaraju novu Škotsku;
- državu koja promiče dobrobit svih svojih građana ne prekoračujući svoje ovlasti.

Za nas, ove su vrijednosti ukorijenjene u Isusu Kristu i jasno su oblikovale povijest Škotske; ondje gdje se ove vrijednosti žive i vrše, otkrivamo da pronalaze odjek u ljudima drugih vjera i u ljudima bez vjere.“

Ulični pastori

„Ulični pastori“ je misijska inicijativa koja se širi diljem Škotske. Skupine formiranih dobrovoljaca „Uličnih pastora“ iz mjesnih Crkava dostupne su do duboko u noć u središtima gradova da pruže riječi savjeta i praktične potpore ljudima koji se tamo nalaze. „Susrest ćemo se s ljudima, s njima razgovarati i zauzeti se za njih slušajući, potpomažući i pomažući im na konkretne načine. Na primjer, otpratit ćemo djevojke do taksija kasno noću; ohrabriti prestrašene ili poslušati ljude kojima je potrebno znati da netko brine o njima.“ rekao je James Duce iz Gradske Crkve u Aberdeenu, prvog škotskog grada koji je pokrenuo „Ulične pastore“.

DODATAK III

TEME MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

GO-DINA	TEMA	BIBLIJSKO MJESTO	Pripravna skupina za molitveni materijal	Mjesto (i zemlja) održavanja pripravnog skupa
1968.	NA HVALU SLAVE NJEGOVE	Ef 1, 14		
1969.	NA SLOBODU POZVANI	Gal 5, 13		Rim (Italija)
1970.	BOŽJI SMO SURADNICI	1 Kor 3, 9		Niederaltaich (SR Njemačka)
1971.	ZAJEDNIŠTVO DUHA SVETOGA	2 Kor 13, 13		
1972.	ZAPOVIJED VAM NOVU DAJEM	Iv 13, 34		Ženeva (Švicarska)
1973.	GOSPODINE, NAUČI NAS MOLITI	Lk 11, 1		Opatija Montserrat (Španjolska)
1974.	I SVAKI ĆE JEZIK PRIZNATI: ISUS KRIST JEST GOSPODIN!	Fil 2, 1-13		Ženeva (Švicarska)
1975.	VOLJA OČEVA: UGLAVITI U KRISTU SVE	Ef 1, 3-10	Skupina iz Australije	Ženeva (Švicarska)
1976.	BIT ĆEMO NJEMU SLIČNI, POZVANI POSTATI ŠTO JESMO	1 Iv 3, 2	Skupina Karipske konferencije Crkava	Rim (Italija)

Teme Molitvene osmine za jedinstvo kršćana

1977.	ZAJEDNO USTRAJATI U NADI	Rim 5, 1-5	<i>Skupina iz Libanona, usred gra- đanskog rata</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1978.	VIŠE NISTE TUĐINCI	Ef 2, 13-22	<i>Ekumenska skupina iz Mancheste- ra, (Engleska)</i>	
1979.	SLUŽITE JEDNI DRUGIMA NA SLAVU BOŽJU	1 Pt 4, 7- 11	<i>Iz Argentine</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1980.	DOĐI KRALJEV- STVO TVOJE!	Mt 6, 10	<i>Ekumenska skupina iz Berlina (DR Njemačka)</i>	<i>Milano (Itali- ja)</i>
1981.	JEDAN DUH – RAZLIČITI DAROVI – JEDNO TIJELO	1 Kor 12, 3b-13	<i>Iz Graymoor Fathers, USA</i>	<i>Ženeva (Švicarska)</i>
1982.	DA SVI NAĐU SVOJ DOM U TEBI, GOSPODINE	Psalam 84 (83)	<i>Iz Kenije</i>	<i>Milano (Itali- ja)</i>
1983.	ISUS KRIST – ŽIVOT SVIJETA	1 Iv 1, 1-4	<i>Ekumenska skupina iz Irske</i>	<i>Céligny (Bossey), (Švicarska)</i>
1984.	POZIV NA JEDINSTVO PO KRIŽU NAŠEGA GOSPODINA	1 Kor 2, 2 i Kol 1, 20		<i>Venecija (Italija)</i>
1985.	IZ SMRTI U ŽIVOT S KRISTOM	Ef 2, 4-7	<i>Iz Jamajke (Jamaica)</i>	<i>Grandchamp (Švicarska)</i>
1986.	BIT ĆETE MI SVJE- DOCI	Dj 1, 6-8	<i>Iz Jugoslavije (Slovenija)</i>	<i>(Jugoslavija)</i>
1987.	SJEDINJENI U	2 Kor 5,	<i>Iz Engleske</i>	<i>Taizé</i>

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2010.

	KRISTU – NOVO STVORENJE	17-6, 4a		(Francuska)
1988.	LJUBAV BOŽJA IZGONI STRAH	1 Iv 4, 18	<i>Iz Italije</i>	<i>Pinerolo (Italija)</i>
1989.	IZGRAĐIVATI ZAJEDNIŠTVO: JEDNO TIJELO U KRISTU	Rim 12, 5- 6a	<i>Iz Kanade</i>	<i>Whaley Bridge (Engleska)</i>
1990.	DA SVI BUDU JEDNO, DA SVIJET UZVJERUJE	Iv 17	<i>Iz Španjolske</i>	<i>Madrid, (Španjolska)</i>
1991.	HVALITE GOSPODINA, SVI PUCI!	Psalam 117(116) i Rim 15,5-13	<i>Iz Njemačke</i>	<i>Rotenburg an der Fulda (SR Njem.)</i>
1992.	JA SAM S VAMA U SVE DANE... POĐITE DAKLE	Mt 28, 16- 20	<i>Iz Belgije</i>	<i>Bruges (Bel- gija)</i>
1993.	RAĐATI PLODO- VIMA DUHA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA	Gal 5, 22- 23	<i>Iz Zaira</i>	<i>Zürich (Švicarska)</i>
1994.	KUĆA BOŽJA: POZVANI BITI JEDNO SRCE I JEDNA DUŠA	Dj 4, 23-37	<i>Iz Irske</i>	<i>Dublin (Re- publika Irska)</i>
1995.	KOINONIA: ZAJEDNIŠTVO S BOGOM I JEDNIH S DRUGIMA	Iv 15, 1-17	<i>Vjera i Us- trojstvo</i>	<i>Bristol (Engleska)</i>
1996.	EVO, NA VRATIMA STOJIM I KUCAM	Otkr 3, 14- 22	<i>Iz Portugala</i>	<i>Lisabon (Portugal)</i>
1997.	UMJESTO KRISTA ZAKLINJEMO:	2 Kor 5, 20	<i>Nordijsko ekumensko</i>	<i>Stockholm (Švedska)</i>

	DJATE, POMIRITE SE S BOGOM!		<i>vijeće</i>	
1998.	DUH POTPOMAŽE NAŠU NEMOĆ	Rim 8, 14-27	<i>Iz Francuske</i>	<i>Pariz (Francuska)</i>
1999.	ON N ĆE PREBIVATI S NJIMA: ONI ĆE BITI NAROD NJEGOV, A ON ĆE BITI BOG S NJIMA.	Otkr 21, 1-7	<i>Iz Malezije</i>	<i>Samostan Bose (Italija)</i>
2000.	BLAGOSLOVLJEN BOG, KOJI NAS BLAGOSLOVI U KRISTU	Ef 1, 3-14	<i>Srednjoistočno Vijeće Crkava</i>	<i>La Verna (Italija)</i>
2001.	JA SAM PUT I ISTINA I ŽIVOT	Iv 14, 1-6	<i>Iz Rumunjske</i>	<i>Vulcan (Rumunjska)</i>
2002.	U TEBI JE IZVOR ŽIVOTNI	Ps 36, 5-9	<i>CEEC² i CEC³</i>	<i>Augsburg (Njemačka)</i>
2003.	IMAMO OVO BLAGO U GLINE-NIM POSUDAMA	2 Kor 4, 4-18	<i>Iz Argentine</i>	<i>Los Rubios (Španjolska)</i>
2004.	MIR VAM SVOJ DAJEM	Iv 14, 23-31	<i>Iz Aleppa (Sirija)</i>	<i>Palermo (Sicilija)</i>
2005.	KRIST, JEDINI TEMELJ CRKVE	1 Kor 3, 1-23	<i>Iz Slovačke</i>	<i>Piestaňy (Slovačka)</i>
2006.	JER GDJE SU DVOJICA ILI TROJICA SABRANA U MOJE IME, TU SAM I JA MEĐU NJIMA.	Mt 18, 18-20	<i>Iz Irske</i>	<i>Prosperous, Co. Kildare (Irska)</i>

² Vijeće europskih biskupskih konferencija.

³ Konferencija Europskih Crkava.

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2010.

2007.	GLUHIMA DAJE ČUTI, NIJEMIMA GOVORITI!	Mk 7, 31- 37	<i>Iz Južne Afrike</i>	<i>Faverges (Francuska)</i>
2008.	MOLITE BEZ PRE- STANKA	1 Sol 5, (12a) 13b- 18	<i>Iz Sjedinje- nih američ- kih država</i>	<i>Graymoor Garrison (SAD)</i>

DODATAK IV

NEKI KLJUČNI DATUMI IZ POVIJESTI MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

- Oko 1740. U Škotskoj se pojavljuje pentekostalni pokret, povezan sa Sjevernom Amerikom, čiji je poziv na obnovu vjere uključivao molitve za sve Crkve i sa svim crkvama.
- 1820. Vlč. James Haldane Stewart objavljuje *Naznake za sveopće jedinstvo kršćana u obliku izljeva Duha – Hints for the Outpouring of the Spirit*.
- 1840. Vlč. Ignatius Spencer, obraćenik na katoličanstvo, predlaže *Savez molitve za jedinstvo*.
- 1867. Prva Konferencija anglikanskih biskupa u Lambethu u Uvodu završne Rezolucije naglašava potrebu molitve za jedinstvo.
- 1894. Papa Lav XIII. potiče praksu *Molitvene osmine za jedinstvo* u okviru blagdana Duhova (Pedesetnice).
- 1908. Prvo održavanje molitvene *Osmine jedinstva Crkve* u siječanjskom terminu i na dana-

šnji način, na poticaj vlč. Paula Wattsona, koji je potom prihvatio puno sakramentalno zajedništvo u Katoličkoj Crkvi.

- 1926. Pokret *Vjera i ustroj* počinje objavljivati *Prijedloge za molitvenu osminu za jedinstvo kršćana* u terminu uoči Duhova.
- 1935. U Francuskoj se katolički svećenik Paul Couturier zauzima za *Sveopći tjedan molitve za jedinstvo kršćana* baziran na zajedničkoj molitvi za "jedinstvo kakvo Krist želi, sredstvima kojima On želi".
- 1941. Odbor *Vjera i ustroj* premješta termin na siječanjski, kako bi se podudarao s ranijom katoličkom inicijativom, da bi kršćani obiju grana mogli moliti u isto vrijeme godine.
- 1958. Ekumenski centar *Kršćansko jedinstvo* iz Liona u Francuskoj započinje pripravu materijala za *Tjedan molitve* u suradnji s Povjerenstvom *Vjera i ustroj* Svjetskog (Ekumenskog) vijeća Crkava.
- Papa Pavao VI. i Patrijarh Atenagora I. u Jeruzalemu, mole zajedno Isusovu molitvu "da svi budu jedno" (Iv 17, 21).

- 1964. *Dekret o ekumenizmu* Drugoga vaticanskog sabora ističe da je molitva duša ekumenskoga pokreta i potiče obilježavanje *Tjedna molitve za jedinstvo*.
- 1966. Povjerenstvo *Vjera i ustroj* Svjetskoga vijeća Crkava i *Tajništvo za jedinstvo kršćana* (danas *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana*) odlučuju zajedno pripravljati službeni teksto za *Tjedan molitve*.
- 1968. Prva puta je molitva za jedinstvo slavljena na temelju teksta kojeg su zajednički pripremili *Vjera i ustrojstvo* i *Tajništvo za promicanje jedinstva kršćana* (danas *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana*).
- 1975. Prvi puta se molitva za jedinstvo slavi na temelju nacrtu teksta kojeg je pripremila jedna lokalna ekumenska skupina: početni nacrt te je godine načinila ekumenska skupina iz Australije.
- 1988. Materijali za *Tjedan molitve za jedinstvo* korišteni su na uvodnom bogoslužju prigodom osnutka *Kršćanskog saveza Malezije*, tijela koje povezuje veće kršćanske skupine u toj zemlji.

- 1994. Tekst za 1996. godinu pripremljen je u suradnji s laičkim ekumenskim Udrugama kršćanske mladeži: Kršćanskom udrugom muške mladeži (YMCA) i Kršćanskom udrugom ženske mladeži (YWCA).
- 2004. *Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana* (Katolička Crkva) i Povjerenstvo *Vjera i ustroj* Svjetskog vijeća Crkava (WCC) postižu sporazum koji veoma koristi jačanju suradnje, da će materijal za *Tjedan molitve za jedinstvo* u engleskoj i francuskoj inačici biti zajednički i pripreman i objavljivan.
- 2008. U cijelom svijetu se obilježava stoljetnica *Molitvene osmine za jedinstvo kršćana*.

DODATAK V

NEKI ZNAČAJNIJI DATUMI IZ NAŠE EKUMENSKE I MEĐURELIGIJSKO-DIJALOŠKE BAŠTINE

- 1617.-1683. U Hrvatskoj i drugim europskim zemljama živi i djeluje svećenik Juraj Križanić, erudita, koji zalažući se za pomirenje i sjedinjenje katolika i pravoslavnih na za ono vrijeme neuobičajeno tolerantan način postaje rani preteča suvremnog ekumenizma.
- 1815.-1905. U Hrvatskoj živi i djeluje Josip Juraj Strossmayer, biskup đakovački ili bosanski i srijemski, preteča suvremenog ekumenizma, čije je zalaganje za pomirenje i jedinstvo Crkava vidljivo i iz posvetnog natpisa iznad glavnih ulaznih vrata katedrale-bazilike koju je podigao u Đakovu: *"Slavi Božjoj, jedinstvu Crkava, slogi i ljubavi naroda svoga"*.
- 1851. Mariborski biskup Anton Martin Slomšek utemeljio *"Bratovštinu sv. Ćirila i Metoda"* s namjerom promicanja *"ćirilometodskog pokreta"* i molitve za sjedinjenje pravoslavnih i katolika na hrvatskom i slovenskom prostoru.
- 1896. U Zagrebu počinje izlaziti časopis *"Balkan' – jedinstvu i bratskoj slozi"* kojega je pok-

renuo "*papinski komesar*" za uniju na Balkanu sarajevski nadbiskup Josip Stadler i kojemu je glavni urednik sveučilišni profesor A. Breščenski, a suradnici su među ostalim ljubljanski biskup A. B. Jeglič, križevački vladika J. Drohobeczky i A. Jagatić (časopis prestaje izlaziti 1903.).

- 1927. U kronici osječkog kapucinskog samostana zabilježeno da je u samostanskoj crkvi održana "*svjetska oktava molitvena pro unione omnium catholicorum et acatholicorum*", sukladno tadašnjim crkvenim zakonima i običajima (monokonfesionalne naravi).

- 1962. Hrvatski benediktinac Martin Kirigin u časopisu "*Služba Božja*" (br. 4) objavljuje članak "*Što je irenizam?*" u kojemu potiče na zaživljavanje ekumenizma na našim prostorima.

- 1964. Peteročlano izaslanstvo bogoslova, studenata *Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu*, posjećuje 15.-17. veljače *Pravoslavni bogoslovski Fakultet u Beogradu*, i također, uzvratno, peteročlano izaslanstvo studenata *Pravoslavnog Bogoslovnog fakulteta U Beogradu* posjećuje 8.-9. ožujka. zagrebačku bogosloviju i *Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu*.

- 1966. Izlazi prvi broj ekumenskog biltena *"Poslušni Duhu"*.
- 1967. u Zagrebu objavljen hrvatski prijevod *"Ekumenskog direktorija"*.
- 1967. Biskupska Konferencija osniva *"Biskupsku komisiju za ekumenizam"*, koja je 1970. preimenovana u *"Vijeće za ekumenizam BKJ"*.
- Susret kardinala Franje Šepera i vrhovnog starješine muslimana u SFRJ reis-ul-uleme Hadži Sulejmana ef. Kemura, 14. rujna 1967., u Zagrebu.
- 1968. Susret najviših crkvenih izaslanstava predvođenih kardinalom Franjom Šeperom i patrijarhom Germanom, 26. lipnja u Srijemskim Karlovcima.
- 1968. U kapucinskoj crkvi u Osijeku se počinju organizirati ekumenske molitve i susreti svećenika i vjernika različitih kršćanskih Crkava i zajednica grada i okolice (multikonfesionalne i interkonfesionalne naravi).
- 1974. Biskupska konferencija upućuje *"Pastirski poziv svim članovima Katoličke Crkve u Jugoslaviji na oživljavanje ekumenskog Duha i nastojanja"*.

- 1974. Na *Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu* osnovana katedra ekumenske teologije.
- 1974. U Mariboru se od 23. do 26. rujna održao Prvi od kasnijih osam *Međufakultetskih ekumenskih simpozija*, na kojima su svake druge godine sudjelovali *Katolički Bogoslovni fakultet u Zagrebu*, *Teološka fakulteta iz Ljubljane* i *Pravoslavni bogoslovski fakultet u Beograd* (KBF u Zagrebu nije sudjelovao na devetom, zadnjem simpoziju).
- 1975. Na proslavi Dana *Pravoslavnog bogoslovske fakulteta u Beogradu* sudjelovali i izaslanici *Katoličkog bogoslovnog Fakulteta u Zagrebu*.
- 1975. U Beogradu se, povodom pedesete obljetnice postojanja beogradske nadbiskupije, 22. studenog 1975. susreću zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić i srpski patrijarh German.
- 1984. Biskupska konferencija objavljuje dokument "*Pastoralne upute o brakovima među kršćanima različitih vjeroispovijesti*".
- 1984. U Zagrebu započinje prakticiranje Molitvene osmine na način postaja u crkvama i

bogomoljama u gradu nazočnih konfesija, prvenstveno Katoličke, Pravoslavne, Evangeličke i Baptističke, koji se otada ustalio sve do danas.

- 1985. Povodom 1100. obljetnice smrti sv. Metoda Biskupska konferencija objavljuje dokument *"Sveti Metod – apostol i učitelj Slavena"*.
- 1985. U Zagrebu održan 14. interkonfesionalni susret redovnica katoličke Crkve, te pravoslavnih, evangeličkih i reformiranih Crkava.
- 1985. Fakultetsko vijeće Katoličkog Bogoslovnog Fakulteta na sjednici 14. prosinca 1985. ustanovljuje *Institut za ekumensku teologiju i dijalog*.
- 1985. Susret kardinala Franje Kuharića sa srpskim patrijarhom Germanom 25. svibnja, povodom 200. obljetnice pravoslavne Crkve u Karlovcu.
- 1987. Kardinal Kuharić 16. veljače posjećuje srpskog patrijarha Germana u Beogradu, a navodi se da je to bio njihov sedmi međusobni susret.
- 1991. Susreti najviših crkvenih izaslanstava predvođenih kardinalom Franjom Kuharićem i srpskim patrijarhom Pavlom, prvo 7. svibnja u Srijemskim Karlovcima, a potom i 24. kolovoza u Slavonskom Brodu.

- 1992. Susret najviših crkvenih izaslanstva predvođenih kardinalom Franjom Kuharićem i srpskim patrijarhom Pavlom, 23. rujna, u Ekumenskom institutu u Bossey-u kraj Ženeve.
- 1992. Ekumenski i međureligijski susret izaslanstva predvođenih vrhbosanskim nadbiskupom Vinkom Puljićem, srpskim patrijarhom Pavlom i reis-ul-ulemom hadži efendijom Jakubom Selimoskim, 24.-26. studenog, u Ermatingenu i Zürichu.
- 1994. Susret kardinala Franje Kuharića i nadbiskupa vrhbosanskog Vinka Puljića sa srpskim patrijarhom Pavlom i ruskim patrijarhom Aleksejem II., 17. svibnja 1994., u Sarajevu.
- 1997. U Zagrebu je 23. siječnja održan prvi Susret visokih predstavnika Crkava u Hrvatskoj, na kojem je među ostalim osnovan *“Ekumenski koordinacijski odbor Crkava u Hrvatskoj”* (EKO-CUH) kao interkonfesionalno radno tijelo u kojem surađuju Katolička, Srpska Pravoslavna, Evanđelička, Reformirana, Baptistička i Evandeoska crkva.
- 1998. Prvi poratni susret Komisija za dijalog Hrvatske biskupske konferencije i Svetog arhijejskog sabora Srpske pravoslavne Crkve, 18. studenog, u Zagrebu.

- 2001. U Zagrebu, 5. veljače, održan prvi od ukupno pet do danas održanih multilateralnih međureligijskih susreta visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj, na kojima uz visoke predstavnike kršćanskih Crkava u Hrvatskoj sudjeluju i predstavnici židovske i islamske vjerske zajednice.
- 2006. Obnovljena dugogodišnja praksa uzajamnog pohoda izaslanstava Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Pravoslavnog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Beogradu povodom Dana Fakulteta.
- 2006./2007. U Zagrebu se održava *Europski susret mladih* kao postaja "Hodočašća povjerenja na zemlji", kojega je pokrenula ekumenska zajednica iz Taizéa.
- 2007./2008. Odlukama nadležnih fakultetskih vlasti na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Pravoslavnom bogoslovnom fakultetu Univerziteta u Beogradu pojedine teološke kolegije započinju zajedno predavati katolički i pravoslavni profesori.*

* Kod popisa ove naravi nije moguće pobrojiti niti sva niti najznačajnija zbivanja i riječ je o nepotpunom i subjektivnom izboru (nap. Jure Zečević).

SADRŽAJ

Uz <i>Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana 2010.</i> (<i>Jure Zečević</i>)	5
Organizatorima <i>Molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i> ..	7
Temeljni biblijski tekst <i>Molitvene osmine za jedinstvo</i> <i>kršćana 2010.</i>	10
Uvod u temu	14
Priprava teksta za <i>Molitvenu osminu za jedinstvo</i> <i>kršćana 2010.</i>	23
Ekumensko molitveno slavlje	25
Biblijska razmišljanja i molitve za svaki dan Molitvene osmine	41
 <i>Dodaci</i>	
I Dodatne molitve	79
II Škotski ekumenski kontekst	83
III Teme <i>Molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i>	90
IV Neki ključni datumi iz povijesti <i>Molitvene osmine</i> <i>za jedinstvo kršćana</i>	95
V Neki značajniji datumi iz naše ekumenske i međureligijsko-dijaloške baštine	99

